

Suvestinė redakcija nuo 2017-06-22 iki 2018-08-21

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1992, Nr. [22-652](#), i. k. 0921100NUTA00000343

TAR pastaba. Dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimo 84. Atsakovų nuomone, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų (toliau – Rekomendacijos) 86 punktą, įrašą Vyriausybės interneto puslapyje, Teisės aktų registro duomenis, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 galiojimą, todėl padarė nepagrįstą ir neteisėtą išvadą, kad šio nutarimo XVI skyrius „Kurortų apsaugos zonos“ negaliojo nuo 2015 m. rugsėjo 30 d. iki 2016 m. kovo 18 d., o visą kitą laiką nutarimo XVI skyrius galiojo (-a) ir yra taikytinas. Atsakovų nuomone, Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus nuostatos, Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1025 pripažintos netekusiomis galios, nebegalioja ir šiuo metu, nors pastarasis Vyriausybės nutarimas buvo pripažintas netekusiu galios Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 438. 85. Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarime Nr. 1025, įsigaliojusiame 2015 m. rugsėjo 30 d., buvo nustatyta: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria: pakeisti Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, ir pripažinti netekusiu galios XVI skyrių.“ 86. Vyriausybė 2016 m. gegužės 2 d. priėmė nutarimą Nr. 438 (įsigaliojo 2016 m. gegužės 5 d.), kuriame nurodyta: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria: pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 1025 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“. 87. Atsakovų nurodytose Rekomendacijose nustatomi teisės akto projekto formos, struktūros, turinio, teisės terminijos, teisės akto keitimo ir pripažinimo netekusiu galios teisės technikos rekomendacinio pobūdžio reikalavimai (Rekomendacijų 1 punktą). Taigi šiame teisės akte išdėstytų nuostatų rekomenduojama laikytis teisėkūros subjektams, jiems priimant teisės aktus, kad jie atitiktų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintus teisėkūros principus (tikslingumo, proporcingumo, pagarbos asmens teisėms ir laisvėms, atvirumo ir skaidrumo, efektyvumo, aiškumo ir sistemiškumo), bendrinės lietuvių kalbos normas ir kitus pirmiau nurodytus reikalavimus. Vis dėlto šių reikalavimų suformulavimas Rekomendacijose per se neužtikrina teisėkūros subjektų tikslaus jų laikymosi, todėl priimamuose teisės aktuose gali pasitaikyti neatitiktį šiems reikalavimams. Teisės normų aiškinimo ir taikymo klausimai, kylantys dėl tokių neatitiktų, sprendžiami vadovaujantis bendraisiais teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais, taip pat taikant teisės normų aiškinimo principus, inter alia nustatant taikomos normos prasmę, atsižvelgiama į jos ir taikytino teisės akto tikslus bei uždavinius. Kai taikytiname teisės akte šie tikslai ir uždaviniai nenurodyti, siekiant juos nustatyti, atsižvelgiama į travaux préparatoires (parengiamuosius dokumentus). 88. Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 438 pripažinus netekusiu galios Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025, kuriuo Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyrius, reglamentuojantis kurortų apsaugos zonas, buvo pripažintas netekusiu galios, Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarime Nr. 438 expressis verbis (tiesiogiai) nebuvo pasisakyta dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimo. Pažymėtina, kad dėl Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 priėmimo tikslo ir Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 panaikinimo padarinių yra pasisakęs Konstitucinis Teismas 2016 m. liepos 8 d. nutarime. Konstitucinis Teismas, be kita ko, pažymėjo, kad iš Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 travaux préparatoires (parengiamųjų dokumentų) matyti, jog šis nutarimas priimtas, siekiant pašalinti abejones dėl Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 teisėtumo, todėl Vyriausybė 2016 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 438 panaikino 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 1025. Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 yra pašalintas iš teisės sistemos. 89. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į Konstitucinio Teismo nustatytus Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 priėmimo tikslus ir travaux préparatoires išreikštus Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 pripažinimo netekusiu galios motyvus, taip pat į Konstitucinio Teismo vertinimą, kad Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 yra pašalintas iš teisės sistemos, sprendžia, kad Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimas Nr. 438 aiškintinas kaip panaikinantys Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 1025, kartu – ir jo sukeltus padarinius, t. y. Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų negaliojimą. Kitaip tariant, įsigaliojus Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimui Nr. 438, Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimas buvo atkurtas. 90. Priešingas pirmiau išdėstytajam aiškinimas reikštų, kad Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 pripažinimas netekusiu galios turi tik formalią reikšmę ir jo poveikis teisės sistemoje išliko, t. y. de facto (faktiškai) Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 iš teisės sistemos nepašalintas. Tai taip pat reikštų, kad tol, kol Vyriausybė nesureaguos ir expressis verbis nepasisakys dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimo, viešojo administravimo subjektai ir teisingumo vykdytojai privalės laikytis ir vykdyti galbūt neteisėtai priimto teisės akto nuostatas, negalės taikyti Žemės įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo ir kitų įstatymų normas detalizuojančio teisės akto nuostatų ir užtikrinti saugomų teritorijų realios apsaugos. 91. Teisėkūroje taikomas aiškumo principas. Jis reiškia, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Vyriausybė, siekdama nustatyti, kad Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normos po Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 panaikinimo lieka negaliojančios, turėjo galimybę ir prievolę tokią valią aiškiai nurodyti priimtame nutarime. Vyriausybės nutarimo tekstas ir Konstitucinio teismo išaiškinimai dėl teisės aktų galiojimo yra pakankami

sprešti dėl panaikinamo teisės akto teisinių padarinių. Tokios išvados nedaromos pagal Vyriausybės interneto puslapio „Naujienų“ skiltyje publikuojamus įrašus apie Vyriausybės veiklą. 92. Atsakovų nurodomose Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartyse vadovaujantis ABTĮ 92 straipsniu pasisakyta, kad panaikinus skundžiamą aktą, iki jo galiojusio akto galia automatiškai neatkuriamą. Nurodytose bylose administracinis teismas sprendė ne dėl norminių, bet individualių teisės aktų galiojimo. Teismo tikslas administracinėje byloje - atkurti neteisėtą aktą pažeistas pareiškėjo teises ar teisėtus interesus, t. y. buvusių iki ginčijamo akto (veiksmo) priėmimo asmens padėtį, kurios atkūrimui nėra būtina atkurti anksčiau galiojusio kito akto teisinę galią. Šioje byloje pasisakoma dėl norminio akto, be to, būtent Vyriausybės nutarimo galiojimo, o šių teisės aktų teisėtumo klausimus sprendžia ne administraciniai teismai, bet Konstitucinis Teismas. Dėl to atsakovų nurodytose nutartyse formuojamos praktikos nėra pagrindo taikyti nagrinėjamoje byloje, aiškinat dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 galiojimo. 93. Sutiktina su atsakovų argumentu, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai sprendė, jog Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyrius negaliojo iki 2016 m. kovo 18 d. Nurodytą dieną Konstitucinis Teismas nusprendė priimti pareiškėjos Lietuvos Respublikos Prezidentės prašymą ištirti, ar Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 neprieštarauja konstituciniams teisinės valstybės, atsakingo valdymo principams, ir nurodyto nutarimo galiojimą sustabdė iki Konstitucinio Teismo nutarimo dėl šios bylos paskelbimo. Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo išaiškinimą 2013 m. lapkričio 13 d. sprendime, teisės akto galiojimo sustabdymas priėmus prašymą nepanaikina ir nepakeičia įvykusių teisinių padarinių. Tai reiškia, kad dėl Konstitucinio Teismo atlikto teisės akto galiojimo sustabdymo Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus nuostatos nepradėjo galioti, kadangi dar nebuvo panaikintas šis nutarimą panaikinantį ginčijamas Konstituciniame Teisme Vyriausybės nutarimas. Taigi Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus nuostatos negaliojo iki 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 įsigaliojimo 2016 m. gegužės 5 d. 94. Teismo nutartyje netinkamai nurodytas laikinas teisės akto negaliojimas neturėjo įtakos priimant sprendimą. Apeliacinės instancijos teismas išsprendė bylą jam jau pasibaigus, 2016 m. gruodžio 23 d., kai Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normos galiojo.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Nutartis

Nr. [2017-06-22 Nr. CB-6230-2-68-3-18845-2014-2](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-07-03, i. k. 2017-11335

Nuasmeninta nutartis 2017-06-22 Nr. CB-6230-2-68-3-18845-2014-2

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS IR MIŠKO NAUDOJIMO SĄLYGŲ PATVIRTINIMO

1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, taip pat valstybinių parkų planavimo schemose nustatytų kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentai (valstybiniuose parkuose) konkrečiam žemės (miško) sklypui nustatomi priimant sprendimus dėl nuosavybės teisės į žemę ir mišką atstatymo, sprendimus dėl valstybinės žemės suteikimo nuosavybėn neatlygintinai, taip pat sudarant valstybinės žemės pirkimo - pardavimo, nuomos bei panaudos sutartis;

2.2. tvirtinant bendruosius, specialiuosius, detaliuosius planus, kartu turi būti nustatomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, kurių pagrindu taikomi ūkinės veiklos apribojimai, taip pat valstybinių parkų planavimo schemose nustatytų kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentai kiekvienam įsigyjamam privatinėn nuosavybėn, suteikiamam naudotis ar išsinuomojamam žemės sklypui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1150](#), 2010-08-12, Žin., 2010, Nr. 98-5089 (2010-08-17), i. k. 1101100NUTA00001150

2.3. žemės sklypams nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#)) 22 straipsnio ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#)), nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1364](#), 2003-11-04, *Žin.*, 2003, Nr. 105-4709 (2003-11-07), i. k. 1031100NUTA00001364

Nr. [1150](#), 2010-08-12, *Žin.*, 2010, Nr. 98-5089 (2010-08-17), i. k. 1101100NUTA00001150

Punkto pakeitimai:

Nr. [1640](#), 1995-12-29, *Žin.*, 1996, Nr. 2-43 (1996-01-10), i. k. 0951100NUTA00001640

Nr. [414](#), 1997-04-28, *Žin.*, 1997, Nr. 38-940 (1997-05-02), i. k. 0971100NUTA00000414

3. Įpareigoti Statybos ir urbanistikos ministeriją iki 1992 m. birželio 30 d. išleisti ir išsiųsti rajonų valdyboms Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų rinkinį. Finansų ministerija turi skirti lėšų šiam rinkiniui išleisti.

4. Nustatyti, kad žemės savininkai ir žemės naudotojai privalo atlyginti žalą, atsiradusią pažeidus jiems Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimus.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINISTRAS PIRMININKAS

G. VAGNORIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640
redakcija)

SPECIALIOSIOS ŽEMĖS IR MIŠKO NAUDOJIMO SĄLYGOS

I. RYŠIŲ LINIJŲ APSAUGOS ZONOS

1. Ryšių linijų apsaugos zonoje (žemės juostoje, kurios plotis po 2 metrus abipus požeminio kabelio trasos arba orinės linijos kraštinių laidų ir 3 metrai aplink požeminį ar antžeminį stiprinimo punktą) be raštiško įmonių, aptarnaujančių šias ryšių linijas, leidimo ir darbų metu nesant tos įmonės atstovo draudžiama:

- 1.1. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro;
- 1.2. vykdyti statybos, geologinių tyrinėjimų, sprogdinimo darbus;
- 1.3. lyginti gruntą buldožeriais ar kita technika;
- 1.4. sodinti medžius, sandėliuoti medžiagas, pašarus, trąšas, pilti gruntą, kurti laužus;
- 1.5. įrengti transporto priemonių ir mechanizmų aikšteles;
- 1.6. po orinėmis ryšių linijomis vežti negabaritinius krovinius;
- 1.7. užversti ir laužyti įspėjamuosius bei signalinius ženklus.

2. Ryšių linijas eksploatuojančios įmonės techniniams darbuotojams suteikiama teisė laisvai vaikščioti ryšių linijų apsaugos zonose, o atliekant remonto darbus, važiuoti per jas, kasti jose duobes, tranšėjas, suderinus šiuos darbus su žemės savininkais ir naudotojais ir atlyginant žemės naudotojams padarytus nuostolius. Šiems darbuotojams taip pat leidžiama persodinti medžius, genėti medžių šakas, kad būtų užtikrintas nustatytasis proskynų plotis.

II. KELIŲ APSAUGOS ZONOS

3. Siekiant sudaryti saugias eismo sąlygas, nuo kelio briaunų į abi puses nustatomos kelių apsaugos zonos:

- 3.1. Kelių apsaugos zonų pločiai priklausomai nuo kelio reikšmės yra:
 - 3.1.1. magistralinių kelių po 70 metrų;
 - 3.1.2. krašto kelių po 50 metrų;
 - 3.1.3. rajoninių kelių po 20 metrų;
 - 3.1.4. vietinės reikšmės kelių po 10 metrų.

3.2. Kelių apsaugos zonas miestuose, kaimo gyvenamosiose vietovėse įstatymų nustatyta tvarka gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus).

4. Už kelių priežiūrą atsakingos įmonės darbuotojams suteikiama teisė laisvai vaikščioti kelių apsaugos zonose, o statant laikinus sniegą sulaikančius statinius (sniegotvores, jų atramas), įrengiant sniego volus, tranšėjas, vandens nuleidimo įrenginius ar atliekant šalikelės griovių valymo ir grunto paskleidimo darbus, važiuoti per jas, šiai įmonei informavus apie tai žemės savininkus ar naudotojus ir atlyginus jiems padarytus nuostolius įstatymų nustatyta tvarka.

5. Kelių apsaugos zonose leidžiama:

5.1. statyti statinius ar įrenginius laikantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, atsižvelgiant į kelių plėtros perspektyvą ir saugaus eismo reikalavimus pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytą tvarką ir suderintus projektus;

5.2. rudens, žiemos ir pavasario laikotarpiu statyti laikinus sniegą sulaikančius statinius.

6. Kelių apsaugos zonose draudžiama:

6.1. statyti gyvenamuosius namus ir visuomeninius pastatus, kurie nesusiję su transporto ir keleivių aptarnavimu;

6.2. įrengti išorinę reklamą, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, bloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, tuo keldama pavojų eismo dalyviams;

6.3. naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus;

6.4. statyti paminklinius akcentus-simbolius, įrengti karjerus, vandens telkinius, sandėliuoti medžiagas be kelio ir žemės valdytojo ar jų savininko leidimo;

6.5. vykdyti kitus darbus (iš jų antžeminių ar požeminių inžinerinių tinklų tiesimo ar rekonstrukcijos) be kelio ir žemės valdytojo ar jų savininko leidimo.

7. Kelių apsaugos zonose medžiai, jų grupės ir krūmai, augantys ne miško žemėje, nukertami ar kitaip pertvarkomi nustatytąja tvarka savivaldybės institucijai išdavus leidimą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [110](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 11-407 (2003-01-31), i. k. 1031100NUTA00000110

III. GELEŽINKELIO KELIŲ IR JŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONA

8. Geležinkelio kelių, elektros tiekimo, ryšių ir signalizacijos įrenginių (toliau vadinama – įrenginiai) apsaugos zona smulkiau skirstoma taip:

8.1. geležinkelio viešojo (bendrojo) naudojimo kelių ir jų įrenginių apsaugos zona:

8.1.1. miestuose po 20 metrų abipus kraštinių kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio;

8.1.2. kaimo vietovėse – po 45 metrus abipus kraštinių kelių ašių, bet zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio;

8.1.3. nesaugomose pervažose kaimo vietovėse – po 70 metrų abipus kraštinių kelių ašių; palengva ši zona siaurinama iki 45 metrų (400 metrų nuotoliu abipus pervažos);

8.2. geležinkelio privažiuojamųjų kelių ir jų įrenginių apsaugos zona sutampa su kelio statinio ribomis, bet negali būti arčiau kaip 3,1 metro nuo kelio ašies;

8.3. geležinkelio želdinių apsaugos zona kaimo vietovėse yra 25 metrų pločio juostos abipus viešojo (bendrojo) naudojimo geležinkelio ir prasideda 20 metrų nuotoliu nuo kraštinių kelių ašių.

9. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje augantys medžiai negali būti aukštesni už nuotolį nuo medžio iki pirmojo bėgio.

10. Geležinkelio viešojo (bendrojo) naudojimo kelių ir jų įrenginių apsaugos zoną aptarnaujančios įmonės techniniai darbuotojai ir jų įgalioti asmenys turi teisę laisvai vaikščioti šių kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, atlikti remonto, statybos ar kitus darbus, susijusius su geležinkelio naudojimu, važinėti, kasti žemę, tiesti vamzdynus, kabelius, oro elektros ir ryšių linijas, šiai įmonei informavus apie tai žemės savininkus ar naudotojus ir atlyginus jiems padarytus nuostolius įstatymų nustatyta tvarka. Likviduojant avarijas ir jų padarinius arba siekiant išvengti avarių, leidžiama privažiuoti prie geležinkelio taip, kaip reikia pagal situaciją, o žemės savininkui ar naudotojui padaryti nuostoliai atlyginami įstatymų nustatyta tvarka. Geležinkelio apsaugos zonoje, nurodytoje 8.1 punkte, iki geležinkelio želdinių apsaugos zonos ribos ne miško paskirties žemėje augantys medžiai, jų grupės ir krūmai (įskaitant ir augančius vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose), keliantys pavojų eismo saugumui, žmonėms ar statiniams, nukertami ar kitaip pertvarkomi be atskiros savivaldybės institucijų leidimo ir neatlyginant želdinių vertės.

11. Geležinkelio želdinių apsaugos techniniai darbuotojai turi teisę laisvai vaikščioti geležinkelio želdinių apsaugos zonoje, sodinti vėjo greitį mažinančias želdinių juostas ir kirsti želdinius, keliančius pavojų eismo saugumui, įrengti apsaugos nuo sniego, smėlio, vėjo, vandens užtvaras ir sutvirtinti dirvą.

12. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje draudžiama:

12.1. statyti ir rekonstruoti pastatus, nesusijusius su geležinkelio reikmėmis;

12.2. naudoti žemę ne pagal nustatytą paskirtį.

13. Geležinkelio viešojo (bendrojo) naudojimo kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje be viešojo (bendrojo) naudojimo geležinkelio valdytojo, o geležinkelio želdinių apsaugos zonoje – be želdinius eksploatuojančios įmonės rašytinio sutikimo draudžiama:

- 13.1. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro, mechanizuotai lyginti gruntą, vykdyti sprogdinimo ir melioravimo darbus;
- 13.2. tiesti kelius, vamzdynus, kabelius, oro elektros ir ryšių linijas;
- 13.3. sodinti ir kirsti medžius bei krūmus;
- 13.4. įrengti pervažas;
- 13.5. statyti naujus ir rekonstruoti esamus pastatus bei statinius, skirtus geležinkelio reikmėms.

14. Jeigu geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose nustatytos ir kitų objektų apsaugos zonos, kuriose galioja panašūs apribojimai kaip minėtose geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose, taikomi tos zonos apribojimai, kur jie nustatyti griežtesni.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [110](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 11-407 (2003-01-31), i. k. 1031100NUTA00000110

Nr. [127](#), 2004-02-04, *Žin.*, 2004, Nr. 21-642 (2004-02-07), i. k. 1041100NUTA00000127

IV. KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO REZERVINĖS TERITORIJOS

15. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėse teritorijose (toliau vadinama – rezervinės teritorijos) leidžiama statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti statinius, atsižvelgiant į uosto plėtros perspektyvas ir Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka projektus suderinus su valstybės įmone Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija.

Rezervinėse teritorijose draudžiama: statyti gyvenamuosius namus, viešojo naudojimo ir kitos paskirties pastatus ir statinius, kurių funkcinė paskirtis nesusijusi su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto veikla; vykdyti kitą statybą negavus valstybės įmonės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos rašytinio sutikimo; keisti esamą statinių funkcinę paskirtį, jeigu tai nesusiję su statinių naudojimu uosto reikmėms.

Keičiant rezervinėse teritorijose esančių statinių funkcinę paskirtį, paskirties pakeitimas privalo būti raštu suderintas su valstybės įmone Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1070](#), 2004-08-26, *Žin.*, 2004, Nr. 133-4799 (2004-08-30), i. k. 1041100NUTA000001070

V. AERODROMO APSAUGOS ZONOS IR AERODROMO SANITARINĖS APSAUGOS ZONA

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [1136](#), 2015-11-04, paskelbta TAR 2015-11-05, i. k. 2015-17683

16. Nustatomos šios karinio aerodromo ir civilinio aerodromo apsaugos zonos:

16.1. aerodromo apsaugos zona A – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas, apribotas lygiašonės trapecijos, kurios mažesnis pagrindas sutampa su kilimo ir tūpimo tako (toliau – KTT) galu, o didesnis yra nutolęs nuo KTT galo tokiu atstumu:

16.1.1. 1 200 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų); šiuo atveju trapecijos mažesniojo pagrindo ilgis – 60 metrų, o didesniojo – 420 metrų;

16.1.2. 3 400 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis); šiuo atveju trapecijos mažesniojo pagrindo ilgis – 300 metrų, o didesniojo – 1 400 metrų;

16.2. aerodromo apsaugos zona B – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas, apribotas linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu (išskyrus aerodromo apsaugos zoną A):

16.2.1. 200 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų);

16.2.2. 300 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 m ir didesnis);

16.3. aerodromo apsaugos zona C – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos B krašto iki linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu (išskyrus aerodromo apsaugos zoną A):

16.3.1. 300 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 1 200 metrų);

16.3.2. 600 metrų (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis);

16.4. aerodromo apsaugos zona D – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos C krašto iki linijos, nutolusios nuo KTT išilginės ašies ir KTT slenksčio tokiu atstumu:

16.4.1. 2,7 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – iki 800 metrų);

16.4.2. 3,6 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – 800 metrų ir didesnis, bet mažesnis nei 1 200 metrų);

16.4.3. 5,1 kilometro (aerodromo, kurio KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis);

16.5. aerodromo apsaugos zona E (taikoma tik aerodromams, kurių KTT ilgis – 1 200 metrų ir didesnis) – žemės ir (ar) vandens paviršiaus plotas nuo aerodromo apsaugos zonos D krašto iki apskritimo, kurio centras yra aerodromo kontrolės taškas ir spindulys – 15 kilometrų, linijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1136](#), 2015-11-04, paskelbta TAR 2015-11-05, i. k. 2015-17683

16¹. Nesuderinus Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos bei rekonstravimo ir įrenginių įrengimo derinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 625 „Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos bei rekonstravimo ir įrenginių įrengimo derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka, draudžiama toliau nurodytose aerodromo apsaugos zonose:

16¹.1. apsaugos zonose A ir B – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, nepriklausomai nuo jų aukščio;

16¹.2. apsaugos zonoje C – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 20 metrų ir didesnis;

16¹.3. apsaugos zonoje D – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 45 metrai ir didesnis;

16¹.4. apsaugos zonoje E – statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 100 metrų ir didesnis;

16¹.5. apsaugos zonose A, B ir C – sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;

16¹.6. apsaugos zonose A, B, C, D ir E:

16¹.6.1. tiesti elektros tinklus ir elektroninių ryšių infrastruktūros linijas (išskyrus požemines), statyti statinius ir įrengti įrenginius, kurie skleidžia radijo ir elektromagnetines bangas, spinduliuoja ar atspindi šviesą, keldami pavojų orlaivių skrydžių saugai, ir gali turėti neigiamą įtaką aviacijos ryšių, navigacijos ir stebėjimo sistemų veiklai, taip pat dėl kurių veiklos blogėja matomumas;

16¹.6.2. statyti ar rekonstruoti fermas, sąvartynus ir kitus statinius, apie kuriuos telksis paukščiai ir laukiniai gyvūnai.

Papildyta punktu:

Nr. [1136](#), 2015-11-04, paskelbta TAR 2015-11-05, i. k. 2015-17683

17. Kai skrydžių maršrutai nekerta gyvenamųjų namų teritorijos ribos ir kai nėra taršos veiksmų sklaidos skaičiavimų, orientacinis atstumas tarp lėktuvų tūpimo maršruto horizontalios projekcijos ir gyvenamosios teritorijos ribos turi būti ne trumpesnis kaip 2–3 kilometrai.

Sraigtasparnių tūpimo aikštelių apsaugos zonos teritorijos riba sraigtasparnių kilimo (tūpimo) kryptimi turi būti ne trumpesnė kaip 2 kilometrai, kitomis kryptimis – ne trumpesnė kaip 300 metrų.

Aerodromų sanitarinė apsaugos zona nustatoma atsižvelgiant į triukšmo lygį. Patikslinimui gali būti atsižvelgta į elektromagnetinės energijos dydžius, oro, dirvožemio ir vandens cheminę taršą.

Aerodromų sanitarinėje apsaugos zonoje draudžiama statyti gyvenamuosius namus, sveikatos priežiūros, vaikų ugdymo bei auklėjimo, socialinės globos ir poilsio įstaigas, stadionus, įrengti rekreacinius objektus (parkus, miesto sodus ir kita).

Aerodromo sanitarinės apsaugos zonoje objektų statyba bei rekonstrukcija ir ūkinė veikla šioje zonoje turi būti suderinta su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras) ir Civilinės aviacijos administracija. Teritorijos naudojimas konkrečiai žemės ūkio (laukininkystės, sodininkystės) veiklai turi būti papildomai suderintas su Žemės ūkio ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [574](#), 2012-05-23, *Žin.*, 2012, Nr. 61-3063 (2012-05-30), i. k. 1121100NUTA00000574

Nr. [1400](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21120

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1036](#), 2002-07-03, *Žin.*, 2002, Nr. 70-2887 (2002-07-10), i. k. 1021100NUTA00001036

VI. ELEKTROS LINIJŲ APSAUGOS ZONOS

18. Elektros oro linijos apsaugos zona – žemės juosta ir oro erdvė tarp dviejų vertikalių plokštumų, lygiagrečių elektros linijos ašiai, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių jos laidų. Elektros oro linijos apsaugos zonos plotis nustatomas atsižvelgiant į šios linijos įtampą:

iki 1 kV	– po 2 metrus;
6 ir 10 kV	– po 10 metrų;
35 kV	– po 15 metrų;
110 kV	– po 20 metrų;
330 ir 400 kV	– po 30 metrų;
750 kV	– po 40 metrų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1150](#), 2010-08-12, *Žin.*, 2010, Nr. 98-5089 (2010-08-17), i. k. 1101100NUTA00001150

19. Požeminės elektros kabelių linijos apsaugos zona – žemės juosta, kurios plotis po 1 metrą nuo linijos konstrukcijų kraštinių taškų. Nuotolis nuo šios linijos iki pastatų ir statinių – 0,6 metro.

20. Elektros linijos apsaugos zonoje be elektros tinklų įmonės raštiško leidimo draudžiama:

20.1. statyti, kapitališkai remontuoti, rekonstruoti arba griauti pastatus, statinius ir inžinerinius tinklus;

20.2. vykdyti kalnakasybos, krovimo, žemės kasybos bei lyginimo, sprogdinimo, melioravimo ir laistymo darbus;

20.3. sodinti arba kirsti medžius ir krūmus;

20.4. važiuoti mašinoms ar kitiems mechanizmom, kurių aukštis su kroviniu arba be jo yra daugiau kaip 4,5 metro nuo kelio paviršiaus (elektros oro linijos apsaugos zonoje);

20.5. rengti gyvulių laikymo aikšteles, tverti vielų užtvartas ir metalines tvoras.

21. Elektros linijos apsaugos zonoje draudžiama:

21.1. įrengti žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, visuomeninio transporto stoteles, visų rūšių mašinų ir mechanizmų aikšteles, organizuoti renginius, į kuriuos susirenka daug žmonių;

21.2. sandėliuoti pašarus, šiaudus, trąšas, durpes, malkas ir kitas medžiagas;

21.3. įrengti degalines, kuro ir tepalų sandėlius;

21.4. įrengti sąvartynus, teršti gruntą ir atmosferą, kūrenti laužus;

21.5. užgriozdinti kelius prie elektros tinklų objektų;

21.6. leisti aitvarus ir kitokius skraidančiuosius įtaisus, taip pat kitaip pažeisti elektros oro linijos izoliaciją;

21.7. sustoti visokiam transportui, išskyrus geležinkelio (330 kV ir aukštesnės įtampos elektros oro linijų apsaugos zonose).

22. Elektros tinklų įmonių darbuotojams suteikiama teisė elektros oro linijos apsaugos zonoje laisvai vaikščioti, o atliekant eksploatavimo bei remonto darbus – važinėti ir kasti žemę, įspėjus apie tai žemės savininkus ar naudotojus. Kirsti medžius, esančius už proskynos, leidžiama tik suderinus tai su miško valdytoju ar savininku ir nustatytąja tvarka įforminus medžių kirtimo

dokumentus. Visais atvejais žemės ir miško savininkams ir naudotojams turi būti atlyginti padaryti nuostoliai.

Vykdam bet kokią kitą ūkinę veiklą elektros tinklų apsaugos zonose būtina laikytis Energetikos ministerijos patvirtintų Elektros tinklų apsaugos taisyklių.

VII. MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ IR NAFTOTIEKIŲ BEI JŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONOS

23. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų privaloma laikytis naudojantis žeme, esančia magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonose. Prie magistralinių dujotiekių ir naftotiekių priskiriami:

23.1. vamzdynai su atšakomis ir lupingais, uždaramąja armatūra, siurblių ir kompresorinių prijungimo, valymo įrenginių paleidimo, dujų apskaitos mazgais, kondensato rinktuvais;

23.2. elektrocheminės vamzdynų apsaugos nuo korozijos įrenginiai, technologinių ryšių linijos ir įrenginiai, vamzdynų telemechanikos priemonės;

23.3. vamzdynų uždarnosios armatūros ir elektrocheminės apsaugos įrenginių distancinio valdymo įtaisai, elektros tiekimo linijos ir įrenginiai;

23.4. vamzdynų priešgaisrinės apsaugos priemonės, priešeroziniai ir apsauginiai įrenginiai;

23.5. vamzdynų eksploatavimo linijinės tarnybos įrenginiai;

23.6. vamzdynų skiriamieji ir signaliniai ženklai, privažiuojamieji keliai prie vamzdynų;

23.7. pagrindinės ir tarpinės siurblinės, rezervuarai, kompresorinės ir dujų skirstymo stotys;

23.8. požeminės dujų saugyklos;

23.9. perpylimo estakados bei prieplaukos;

23.10. naftos ir naftos produktų šildymo stotys.

24. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių trasos žymimos gelžbetoniniais arba mediniais skiriamaisiais ženklais (skydais su užrašais), kurių aukštis – 1,5-2 metrai nuo žemės. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių vamzdynų skiriamieji ženklai išdėstomi remiantis bendru vamzdynus eksploatuojančios įmonės (organizacijos) ir žemės naudotojo aktu.

25. Nustatomos šios magistralinių dujotiekių ir naftotiekių apsaugos zonos:

25.1. išilgai vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus abipus vamzdyno ašies;

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

25.2. išilgai kelių eilių vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus nuo kraštinių vamzdynų ašies;

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

25.3. aplink magistralinių dujotiekių ir naftotiekių įrenginius – 25 metrų pločio žemės juosta aplink nurodytųjų objektų teritoriją;

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

25.4. aplink rezervuarus kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti, požeminius rezervuarus naftos produktams, kondensatui ir suskystintiesiems angliavandeniliams išleisti avarijos atveju – 50 metrų pločio žemės juosta aplink nurodytus objektus (naftotiekio ir naftos produktų vamzdynų avarijos atveju – 100 metrų pločio žemės juosta aplink vamzdyną).

Rengiantis statyti kokius nors pastatus, įrenginius ar kitus objektus 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio ar naftotiekio trasos, priešprojektinius pasiūlymus ir projektinę dokumentaciją būtina suderinti su šį magistralinį dujotiekį ar naftotiekį eksploatuojančia įmone (organizacija).

Punkto pakeitimai:

Nr. [940](#), 2015-09-02, paskelbta TAR 2015-09-04, i. k. 2015-13538

26. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių apsaugos zonose be raštiško juos eksploatuojančių įmonių (organizacijų) sutikimo draudžiama:

- 26.1. statyti pastatus ir įrenginius;
 - 26.2. sodinti medžius ir krūmus, vykdyti pagrindinius kirtimus;
 - 26.3. sandėliuoti pašarus, trąšas bei medžiagas;
 - 26.4. krauti į stirtas šieną ir šiaudus;
 - 26.5. įrengti buonus arkliams rišti, laikyti gyvulius;
 - 26.6. skirti žuvininkystės plotus, žvejoti ir gaudyti vandens gyvūnus;
 - 26.7. įrengti girdyklas, kapoti bei pjaustyti ledą;
 - 26.8. įrengti pervažas per vamzdynų trasas, automobilių transporto, traktorių bei kitos technikos aikštes;
 - 26.9. vykdyti žemės melioravimo, drėkinimo ir sausavimo darbus;
 - 26.10. vykdyti sprogdinimo darbus, lyginti gruntą;
 - 26.11. daryti geologines nuotraukas, vykdyti paiešką, geodezijos bei kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto bandinių (išskyrus dirvos pavyzdžius) ėmimu;
 - 26.12. perstatyti, užversti ir laužyti skiriamuosius ženklus, kontrolinius matavimo punktus;
 - 26.13. atidaryti neaptarnaujamųjų kabelinio ryšio punktų, katodinės ir drenažinės apsaugos stočių, stebėjimo šulinių ir kitų linijinių įrenginių angas, vartus ir duris, atsukti ir užsukti čiaupus, sklendes, išjungti arba įjungti vamzdynų ryšio, elektros tiekimo ir telemechanikos įtaisus;
 - 26.14. įrengti sąvartynus, pilti rūgštis, šarmus bei druskų skiedinius;
 - 26.15. ardyti vamzdyno pakrančių tvirtinimus, vandens pralaidas, žemės bei kitus įrenginius, saugančius dujotiekį ar naftotiekį nuo pažeidimų, o šalia esančią teritoriją – nuo dujų išsiveržimo ar naftos išsiliejimo avarijos atveju;
 - 26.16. mesti ir vilkti vandens telkiniuose inkarus, grandines, vilkikus ir tralus, gilinti vandens telkinių dugną, kasti bei siurbti žemę;
 - 26.17. deginti ugnį ir įrengti atvirus arba uždarus ugnies šaltinius;
 - 26.18. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro.
27. Įmonėms ir organizacijoms, eksploatuojančioms magistralinius dujotiekius ir naftotiekius, leidžiama:

27.1. privažiuoti automobiliais ir kita technika prie vamzdynų pagal privažiavimo schemą, suderintą su žemės savininku ir (ar) naudotoju;

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

27.2. apsaugos zonoje prižiūrėti ir remontuoti vamzdynus, pjauti žolę, kirsti krūmus ir atlikti kitus vamzdynų trasos priežiūros darbus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

27.3. kasti apsaugos zonoje iškasas vamzdynų izoliacijos kokybei ir jų elektrocheminės apsaugos nuo korozijos įrenginių būklei tikrinti bei kitiems darbams atlikti, suderinus (ne vėliau kaip prieš 5 paras) šiuos darbus su žemės savininkais ir (ar) naudotojais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

27.4. kirsti miškus, įvykus avarijai miško masyvuose, vėliau nustatytą tvarka įforminus miško kirtimą ir pašalinus iš kirtaviečių kirtimo liekanas.

28. Žemės savininkas ir (ar) naudotojas, pastebėjęs dujotiekio ar naftotiekio gedimą arba dujų ar naftos nuotėkį, turi nedelsdamas apie tai pranešti dujotiekį ar naftotiekį eksploatuojančiai įmonei (organizacijai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

29. Įvykus magistralinio dujotiekio ar naftotiekio avarijai, jį eksploatuojanti įmonė (organizacija) nedelsdama imasi šią avariją likviduoti, pranešusi apie tai merui (valdybai) ir žemės naudotojui.

30. Magistralinius dujotiekius ir naftotiekius eksploatuojančios įmonės (organizacijos), atlikusios planinius arba avarinius vamzdyno remonto ir atstatymo darbus, turi atlyginti žemės savininkams ir (ar) naudotojams nurodytųjų darbų metu padarytus nuostolius ir žemės naudmenas šių darbų rajone sutvarkyti taip, kad jos būtų tinkamos toliau naudoti pagal paskirtį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

VIII. KURO TIEKIMO BAZIŲ, DEGALINIŲ IR KIETOJO KURO CECHŲ APSAUGOS ZONOS

31. Kuro tiekimo bazių ir kietojo kuro cechų apsaugos zoną sudaro ne siauresnė kaip 10 metrų žemės juosta aplink šių objektų tvorą (už teritorijos ribos). Skystojo kuro degalinių apsaugos zoną sudaro 2 metrų žemės juosta aplink degalinės sklypo ribas. Kuro tiekimo bazių, kietojo kuro cechų ir skystojo kuro degalinių apsaugos zonoje esančiuose žemės sklypuose draudžiama statyti statinius, sandėliuoti degiasias medžiagas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [345](#), 1998-03-24, *Žin.*, 1998, Nr. 30-798 (1998-03-28), i. k. 0981100NUTA00000345

32. Atstumai nuo kuro tiekimo bazių gaisro bei sprogimo atžvilgiu pavojingų naftos ir jos produktų sandėliavimo pastatų bei įrenginių iki gretimų objektų nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos normų „Naftos ir jos produktų sandėliai“ priešgaisriniais reikalavimais (RSN 157-94).

33. Atstumai nuo skystojo kuro degalinių kolonėlių ir požeminių rezervuarų iki pastatų, jų teritorijų, gatvių, automobilių kelių, orinių elektros tiekimo linijų, geležinkelių, dujotiekų, miško (daugiau kaip 3 hektarų ploto) ribos nustatomi teritorijų planavimo dokumentuose. Nustatant šiuos atstumus, turi būti įvertinta planuojamos teritorijos geografinė padėtis ir ypatumai, poveikis aplinkai, gretimų pastatų paskirtis ir jų atsparumas ugniai, degalinėje naudojamos įrangos patikimumas sprogimo, gaisro, oro ir grunto saugos požiūriu.

Nustatytąją tvarką suderintuose ir patvirtintuose teritorijų planavimo dokumentuose nurodyti atstumai yra privalomi. Šie atstumai negali būti mažesni už nustatytus minimaliuosius.

Nustatomi šie minimalūs atstumai nuo skystojo kuro degalinių kolonėlių ir požeminių rezervuarų iki:

mokyklų, ikimokyklinių ugdymo įstaigų, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, bendrojo naudojimo (žmonių susitelkimo) statinių, 1–2 butų gyvenamųjų namų, daugiabučių gyvenamųjų namų sienų artimiausių taškų – 50 metrų;

kitos paskirties pastatų sienų artimiausių taškų, kai pastatai yra I–III atsparumo ugniai, – 15 metrų, kai IIIa–V atsparumo ugniai, – 25 metrai;

orinių elektros tiekimo linijų – 1,5 atramos aukščio;

gatvių važiuojamosios dalies – 10 metrų;

automobilių kelių sankasos krašto, kai kelias I, II ir III kategorijos, – 30 metrų, kai IV ir V kategorijos, – 20 metrų;

bendro naudojimo geležinkelio artimiausio bėgio – 40 metrų;

aukšto slėgio dujotiekio ašies – 40 metrų;

miško (daugiau kaip 3 hektarų ploto) ribos – 40 metrų.

Jeigu skystojo kuro rezervuarai yra sumontuoti ant žemės, šie minimalūs atstumai didinami du kartus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [345](#), 1998-03-24, *Žin.*, 1998, Nr. 30-798 (1998-03-28), i. k. 0981100NUTA00000345

34. Atstumas nuo anglių štabelių iki gyvenamųjų pastatų turi būti ne mažesnis kaip 18 metrų, o iki sproginimo atžvilgiu pavojingų kuro sandėlių – ne mažesnis kaip 50 metrų.

IX. DUJOTIEKIŲ APSAUGOS ZONOS

35. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų privaloma laikytis naudojantis žeme, kuri priskirta prie dujotiekio apsaugos zonos. Iki 16 barų slėgio dujotiekio apsaugos zoną sudaro žemės juosta išilgai vamzdynų trasos, kurios plotis – po 2 metrus abipus vamzdyno ašies.

Dujų reguliavimo punkto apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šio punkto sienas.

36. Dujotiekio apsaugos zonoje draudžiama:

36.1. statyti pastatus ir įrenginius;

36.2. sandėliuoti statybines medžiagas ir konstrukcijas, trąšas, pašarus, kaupti gruntą;

36.3. rengti lauko stovyklas, kurti laužus;

36.4. užverti ir užversti kelius prie dujotiekio šulinių ir kitų įrenginių;

36.5. sodinti medžius ir krūmus;

36.6. kasti žemę giliau kaip 0,3 metro;

36.7. atidaryti dujotiekio įrenginių (dujų reguliavimo punktų, šulinių, katodinių stočių) duris ir atidengti liukų dangčius, užversti juos;

36.8. daryti geologines nuotraukas, atlikti paieškas, geodezinius ir kitus tyrinėjimus, kasti duobes ir imti grunto pavyzdžius;

36.9. griauti, rekonstruoti ir remontuoti tiltus, pastatus ir kitus statinius, kurie gali užversti dujotiekio tinklus ir įrenginius, arba statinius, kuriuose įrengti dujotiekio tinklai ir įrenginiai.

Šiuos darbus galima atlikti iš anksto susitarus su įmone, kuriai nuosavybės teise priklauso šie tinklai ir įrenginiai;

36.10. užversti ir laužyti skiriamuosius ženklus;

36.11. įrengti sąvartynus, pilti rūgštis, šarmus ir druskų skiedinius, išskyrus tuos atvejus, kai druskų skiediniais žiemą laistomi automobilių keliai.

37. Antžeminio dujotiekio apsaugos zonoje draudžiama laužyti dujotiekio armatūrą ar kitaip gadinti dujotiekį ir jo atramas, taip pat užversti juos.

38. Dujotiekį eksploatuojančios įmonės darbuotojams leidžiama prieiti prie dujotiekio, suderinus tai su žemės savininkais ir (ar) naudotojais. Kai reikia likviduoti dujotiekio avariją, dujų įmonės tarnyboms leidžiama važiuoti dujotiekio apsaugos zona ir dirbti darbus taip, kaip reikia pagal situaciją, atlyginant žemės savininkams ir (ar) naudotojams padarytus nuostolius.

39. Jeigu dujotiekio apsaugos zona sutampa su kitų objektų apsaugos zonomis, darbus, susijusius su objektų eksploatavimu, šiose teritorijose atlieka suinteresuotos šalys savitarpio susitarimu.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [539](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

X. SUSKYSTINTŲJŲ NAFTOS DUJŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [570](#), 2015-06-09, paskelbta TAR 2015-06-15, i. k. 2015-09262

40. Naudotis žeme, kurioje įrengti suskystintųjų naftos dujų (toliau – suskystintosios dujos) įrenginiai ir dujotiekiai, be raštiško eksploatuojančios įmonės sutikimo draudžiama:

Punkto pakeitimai:

Nr. [570](#), 2015-06-09, paskelbta TAR 2015-06-15, i. k. 2015-09262

40.1. kasti srutų ir pamazgų duobes arčiau kaip per 5 metrus nuo įrenginio;

40.2. tiesti orines elektros linijas arčiau kaip per 5 metrus nuo įrenginio;

40.3. tiesti požeminius elektros kabelius arčiau kaip per 3,5 metro nuo įrenginio;

40.4. statyti laikinuosius ūkinius pastatus (medinius sandėlius, stogines ir pan.) arčiau kaip per 8 metrus nuo grupinio balioninio įrenginio;

40.5. statyti gyvenamuosius namus, turinčius langų arba durų į požeminių suskystintųjų dujų rezervuarų pusę.

Šiuo atveju atstumas tarp požeminių suskystintųjų dujų rezervuarų ir gyvenamųjų namų turi būti ne mažesnis kaip:

10 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa ne didesnė kaip 10 kub. metrų;

15 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 10 kub. metrų iki 20 kub. metrų;

20 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 20 kub. metrų iki 50 kub. metrų;

40 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 50 kub. metrų iki 200 kub. metrų;

40.6. statyti gyvenamuosius namus, neturinčius langų ir durų į požeminių suskystintųjų dujų rezervuarų pusę.

Šiuo atveju atstumas tarp požeminių suskystintųjų dujų rezervuarų ir gyvenamųjų namų turi būti ne mažesnis kaip:

8 metrai – jeigu bendra rezervuarų talpa ne didesnė kaip 10 kub. metrų;

10 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 10 kub. metrų iki 20 kub. metrų;

15 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 20 kub. metrų iki 50 kub. metrų;

40 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 50 kub. metrų iki 200 kub. metrų;

40.7. statyti žemės ūkio pastatus (fermas, tvartus ir pan.) prie požeminių suskystintųjų dujų rezervuarų.

Šiuo atveju atstumas tarp požeminių suskystintųjų dujų rezervuarų ir žemės ūkio pastatų turi būti ne mažesnis kaip:

8 metrai – jeigu bendra rezervuarų talpa ne didesnė kaip 10 kub. metrų;

10 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 10 kub. metrų iki 20 kub. metrų;

15 metrų – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 20 kub. metrų iki 50 kub. metrų;

25 metrai – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 50 kub. metrų iki 100 kub. metrų;

35 metrai – jeigu bendra rezervuarų talpa nuo 100 kub. metrų iki 200 kub. metrų;

40.8. laikyti degias medžiagas ir atvirame ore kurti ugnį arčiau kaip per 10 metrų nuo įrenginio;

40.9. statyti elektros transformatorines arba skirstymo įrenginius arčiau kaip per 15 metrų nuo įrenginio;

40.10. užversti kelius prie suskystintųjų dujų įrenginių, dujotiekio šulinių ir kitų įrenginių.

41. Suskystintųjų dujų įrenginį ir dujotiekį eksploatuojančios įmonės darbuotojams leidžiama prieiti prie įrenginio ir dujotiekio, suderinus tai su žemės naudotojais. Kai reikia likviduoti suskystintųjų dujų įrenginio arba dujotiekio avariją, dujų įmonės tarnyboms leidžiama važiuoti suskystintųjų dujų įrenginio zona ir dirbti darbus taip, kaip to reikalauja situacija, atlyginant žemės naudotojams padarytus nuostolius.

42. Pažeidus suskystintųjų dujų įrenginį, taip pat pajutus dujų nuotėkį, apie tai būtina skubiai pranešti dujų įmonei.

XI. SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ PILSTYMO STOČIŲ APSAUGOS ZONOS

43. Suskystintųjų dujų pilstymo stoties apsaugos zoną sudaro ne siauresnė kaip 10 metrų žemės juosta aplink dujų pilstymo stoties tvorą (už teritorijos ribos).

44. Suskystintųjų dujų pilstymo stoties apsaugos zonoje draudžiama:

44.1. statyti pastatus ir kitus statinius;

44.2. naudoti degias medžiagas bei kūrenti ugnį atvirame ore.

45. Už suskystintųjų dujų pilstymo stoties apsaugos zonos statant pastatus (gyvenamuosius, visuomeninius, pramoninius) ir kitus statinius, nustatomi šie atstumai:

Bendra suskystintųjų dujų rezervuarų talpa (kub. metrais)	Maksimali vieno suskystintųjų dujų rezervuaro talpa (kub. metrais)	Atstumas nuo suskystintųjų dujų rezervuarų iki pastatų (gyvenamųjų visuomeninių, pramoninių) ir kitų statinių (metrais)
---	--	---

		antžeminių	požeminių
Nuo 50 iki 200	25	80	40
„	50	150	75
„	100	200	100
Nuo 200 iki 500	50	150	75
„	100	100	100
„	daugiau kaip 100, bet ne daugiau kaip 200	300	150
Nuo 500 iki 2000	100	200	100
„	daugiau kaip 100, bet ne daugiau kaip 600	300	150
Nuo 2000 iki 8000	„	300	150

Odoruotųjų dujų skirstymo stočių sanitarinė apsaugos zona – 500 metrų iki gyvenamųjų pastatų. Šioje zonoje draudžiama statyti visuomeninius, gyvenamuosius ir pramoninius objektus.

46. Už suskystintųjų dujų pilstymo stoties apsaugos zonos tiesiant kelius, nustatomi šie atstumai:

Keliai	Atstumas nuo suskystintųjų dujų rezervuarų iki kelių (metrais)			
	bendra dujų rezervuarų talpa – iki 200 kub. metrų		bendra dujų rezervuarų talpa – daugiau kaip 200 kub. metrų	
	antžeminių	požeminių	antžeminių	požeminių
Geležinkelių atšakos (iki kelio ašies) ir automobilių keliai (iki važiuojamosios dalies)	30	20	40	25

47. Atstumai nuo suskystintųjų dujų pilstymo stoties geležinkelio išpylimo estakados iki pastatų, kitų statinių bei kelių turi būti tokie patys, kaip nurodyti 45 ir 46 punktuose (vienu metu galinčių stovėti išpylimo estakadoje geležinkelio cisternų talpą prilyginus antžeminių rezervuarų talpai).

48. Minimalūs atstumai nuo suskystintųjų dujų pilstymo stoties antžeminių rezervuarų iki tų vietų, kur numatoma įrengti objektus, kuriuose vienu metu gali susirinkti daugiau kaip 800 žmonių (stadionus, turgus, parkus), taip pat iki statomų mokyklų ir ikimokyklinių įstaigų turi būti 2 kartus didesni už atstumus, nurodytus 45 punkte.

XII. SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ DEGALINIŲ APSAUGOS ZONOS

49. Suskystintųjų dujų degalinės apsaugos zoną sudaro ne siauresnė kaip 10 metrų žemės juosta aplink suskystintųjų dujų degalinės tvorą (už teritorijos ribos).

50. Suskystintųjų dujų degalinės apsaugos zonoje draudžiama:

50.1. statyti pastatus ir kitus statinius;

50.2. naudoti degias medžiagas arba kūrenti atvirame ore ugnį.

51. Už suskystintųjų dujų degalinės apsaugos zonos statant pastatus (gyvenamuosius, visuomeninius, pramoninius) ir kitus statinius, nustatomi šie atstumai:

Bendra suskystintųjų dujų rezervuarų talpa (kub. metrais)	Maksimali vieno suskystintųjų dujų rezervuaro talpa (kub. metrais)	Atstumas nuo suskystintųjų dujų degalinių rezervuarų iki pastatų (gyvenamųjų, visuomeninių, pramoninių) ir kitų statinių (metrais)	
		antžeminių	požeminių
Iki 100	25	80	40
„	50	100	50
Nuo 100 iki 200	50	150	75

52. Už suskystintųjų dujų degalinės apsaugos zonos tiesiant kelius, nustatomi šie atstumai:

Keliai	Atstumas nuo suskystintųjų dujų degalinių rezervuarų iki kelių (metrais)
--------	--

	bendra dujų rezervuarų talpa – iki 100 kub. metrų		bendra dujų rezervuarų talpa – daugiau kaip 100 kub. metrų	
	antžeminių	požeminių	antžeminių	požeminių
Geležinkelių atšakos (iki kelio ašies) ir automobilių keliai (iki važiuojamosios dalies)	20	15	30	20

53. Minimalus atstumas nuo statomų pastatų ir kitų statinių iki suskystintųjų dujų degalinės kolonėlių turi būti ne mažesnis kaip 15 metrų, o iki degalinės tvoros – ne mažesnis kaip 10 metrų.

XIII. SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ BALIONŲ SANDĖLIŲ ZONOS

54. Suskystintųjų dujų balionų sandėlio teritorijai priklauso žemės plotas aplink suskystintųjų dujų balionų sandėlį, aptvertas tvora, nutolusia nuo sandėlio sienų 10 metrų atstumu.

55. Atstumas nuo suskystintųjų dujų balionų sandėlio (atsižvelgiant į jo talpą) iki statomų įvairios paskirties pastatų ir kitų statinių turi būti ne mažesnis kaip:

50 metrų – iki gyvenamųjų pastatų;

100 metrų – iki negamybinių visuomeninių pastatų;

20 metrų – iki pramonės ir žemės ūkio įmonių pastatų, taip pat gamybinių buities paslaugų įmonių, automobilių kelių (iki kelkraščio) ir geležinkelio atšakų (iki kelio ašies).

56. Atstumas nuo suskystintųjų dujų balionų sandėlio iki tiesiamų aukštos įtampos elektros linijų turi būti ne mažesnis kaip:

10 metrų – esant iki 20 kV įtampai;

15 metrų – esant iki 35 kV įtampai;

20 metrų – esant iki 110 kV įtampai;

25 metrai – esant iki 150 kV – 220 kV įtampai;

30 metrų – esant iki 350 kV – 500 kV įtampai.

57. Atstumas nuo elektros pastorių iki suskystintųjų dujų balionų sandėlio turi būti ne mažesnis kaip 15 metrų.

58. Mažesniu kaip 10 metrų atstumu nuo suskystintųjų dujų balionų sandėlio draudžiama naudoti degias medžiagas ir kurti atvira ore ugnį.

59. Draudžiama užversti arba perkasti kelius, vedančius prie suskystintųjų dujų balionų sandėlio.

XIV. GAMYBINIŲ IR KOMUNALINIŲ OBJEKTŲ SANITARINĖS APSAUGOS IR TARŠOS POVEIKIO ZONOS

60. Gamybinio objekto sanitarinė apsaugos zona – žemės plotas tarp šių objektų ir gyvenamųjų pastatų. Nustatomos šio dydžio gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (atsižvelgiant į įmonės kenksmingumo klasę):

I kenksmingumo klasės įmonių – 1000 metrų;

II “ – 500 “;

III “ – 300 “;

IV “ – 100 “;

V “ – 50 “.

Įmonės kenksmingumo klasė nustatoma pagal normatyvą CH-245-71.

60¹. Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai, nustatyti 60 punkte, netaikomi žuvų perdirbimo ir konservavimo veiklai. Žuvų perdirbimo ir konservavimo veiklai taikomi šie sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai:

60¹.1. objektų, kurių gamybos pajėgumas iki 5 tonų žuvų per parą, – 50 metrų;

60¹.2. objektų, kurių gamybos pajėgumas 5 ir daugiau tonų žuvų per parą, – 100 metrų.

Papildyta punktu:

Nr. [659](#), 2015-06-26, paskelbta TAR 2015-06-30, i. k. 2015-10426

61. Jeigu pramonės įmonės išdėstytos kompleksiskai (pramonės rajonas, įmonių grupė) ir tarp jų nėra kitokios paskirties objektų, gali būti nustatoma bendra jų sanitarinė apsaugos zona, iš išorės gaubianti atskirų įmonių sanitarines apsaugos zonas.

62. Katilinių, šiluminių elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal teršiančiųjų medžiagų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus, taip pat atsižvelgiant į šių objektų poveikį aplinkai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [809](#), 2012-07-04, Žin., 2012, Nr. 80-4168 (2012-07-10), i. k. 1121100NUTA00000809

62¹. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

Papildyta punktu:

Nr. [809](#), 2012-07-04, Žin., 2012, Nr. 80-4168 (2012-07-10), i. k. 1121100NUTA00000809

63. Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#)) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1346](#), 1999-12-03, Žin., 1999, Nr. 104-2995 (1999-12-08), i. k. 0991100NUTA00001346

64. Komunalinių objektų sanitarinių apsaugos zonų dydžiai yra šie:

Įrenginio pavadinimas	Sanitarinių apsaugos zonų dydžiai (metrais), kai įrenginių našumas per parą (tūkst. kub. metrų)				
	nuo 0,005 iki 0,05	nuo 0,05 iki 0,2	nuo 0,2 iki 5	nuo 5 iki 50	daugiau kaip 50
Atviri mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	–	100	200	400	500
Nuotekų dumblo sausinimo ir (arba) kaupimo aikštelės	100	150	200	400	500
Nuotekų dumblo apdorojimo įrenginiai (biodujų gavyba ir (arba) terminis dumblo apdorojimas ir (arba) kompostavimas)	100	150	200	400	500
Uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai	–	–	–	100	200
Mechaniškai apvalytų nuotekų antžeminė filtravimo sistema	100	200	300	400	500

Punkto pakeitimai:

Nr. [823](#), 2011-07-13, Žin., 2011, Nr. 89-4249 (2011-07-16), i. k. 1111100NUTA00000823

65. Mėšlo ir srutų kaupimo įrenginių, esančių prie pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, sanitarinių apsaugos zonų dydžiai nustatomi atsižvelgiant į 73 punkte pateiktus sanitarinių apsaugos zonų dydžius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [823](#), 2011-07-13, Žin., 2011, Nr. 89-4249 (2011-07-16), i. k. 1111100NUTA00000823

66. Gyvenamųjų ir įmonių teritorijų lietaus vandens ir gamybinių nuotekų pirminio valymo įrenginių sanitarinių apsaugos zonų dydžiai nurodyti HN 43-1993.

67. Kitos paskirties komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos yra šio dydžio:

respublikinės atliekų perdirbimo įmonės	– 1000 metrų;
buitinių atliekų sąvartyno	– 500 metrų;
regioninių toksinių atliekų aikštelių	– 500 metrų;
gyvulių laidojimo vietų	– 500 metrų;
steigiamų naujų kapinių	– 100 metrų;
krematoriumų	– 200 metrų;
antrinių žaliavų surinkimo bazės	– 300 metrų;
rajoninių antrinių žaliavų surinkimo punktų	– 100 metrų;
automobilių (sunkvežimių, autobusų)	
techninio aptarnavimo įmonių	– 100 metrų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1150](#), 2010-08-12, Žin., 2010, Nr. 98-5089 (2010-08-17), i. k. 1101100NUTA00001150

68. Nuo požeminių, požeminių-antžeminių garažų, atvirų mašinų aikštelių ir techninio aptarnavimo stočių, taip pat įvažiavimų į juos iki gyvenamųjų namų ir visuomeninių pastatų langų, mokyklų, vaikų lopšelių-darželių ir medicinos įstaigų stacionarų teritorijų ribų turi būti šie atstumai:

Objektų, iki kurių nustatomi atstumai, pavadinimas	Atstumas (metrais)							
	nuo garažų ir atvirų mašinų aikštelių, kai mašinų skaičius					nuo techninio aptarnavimo stočių, kai postų skaičius		
	10 ir mažiau	11–50	51–100	101–300	daugiau kaip 300	10 ir mažiau	11–30	daugiau kaip 30
Gyvenamieji namai	10	15	25	35	50	11	25	50
Visuomeniniai pastatai	10	10	15	25	25	15	20	20
Vaikų įstaigos	15	25	25	50	x	50	x	x
Medicinos įstaigų stacionarai	25	50	x	x	x	50	x	x

x – nustatoma suderinus su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru.

Punkto pakeitimai:

Nr. [574](#), 2012-05-23, Žin., 2012, Nr. 61-3063 (2012-05-30), i. k. 1121100NUTA00000574

Nr. [1400](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21120

69. Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama:

69.1. statyti pramonės įmones, gamybinius pastatus ir įrenginius, kurių gamybos teršalai gali pakenkti jau esančios įmonės darbuotojų sveikatai, sugadinti medžiagas, įrenginius, produkciją, taip pat padidinti gyvenamosios zonos taršą;

69.2. statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus.

70. Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose, atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių kenksmingų medžiagų jose esama, gali būti leidžiama verstis žemės ūkiu, reglamentuojant kultūrų sėjomainą ir sudėtį, ūkio pobūdį, suderinus šį klausimą su Sveikatos apsaugos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [823](#), 2011-07-13, Žin., 2011, Nr. 89-4249 (2011-07-16), i. k. 1111100NUTA00000823

71. Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose leidžiama:

71.1. statyti įmones (išskyrus maisto) ir jų pastatus bei įrenginius, žemesnės kenksmingumo klasės negu tie objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos;

71.2. statyti gaisrines, skalbyklas, pirtis, garažus, ne maisto produktų sandėlius, administracinius pastatus, konstravimo biurus, darbuotojų mokymo pastatus, taip pat parduotuves,

valgyklas, poliklinikas, mokslo tiriamąsias laboratorijas, kurios aptarnauja tą įmonę arba atitinkamo pramonės rajono darbuotojus;

71.3. įrengti budėtojo, avarinės, apsaugos personalo patalpas, visuomeninio ir individualaus transporto aikštelės, tiesti vietines ir tranzitines komunikacijas, statyti elektros stotis, transformatorines, tiesti naftos ir dujų vamzdynus, įrengti artezinius techninio vandens gręžinius, vandens šaldymo, techninio vandens paruošimo įrenginius, geriamojo ir kanalizacijos vandens siurbines, apytakinio vandens įrenginius, požeminius rezervuarus, įveisti medelynus, skirtus įmonių teritorijoms ir sanitarinėms apsaugos zonoms apželdinti.

72. Neteko galios nuo 2011-07-17

Punkto naikinimas:

Nr. 823, 2011-07-13, Žin. 2011, Nr. 89-4249 (2011-07-16), i. k. 1111100NUTA00000823

XV. PASTATŲ, KURIUOSE LAIKOMI ŪKINIAI GYVŪNAI, SU ESANČIAIS PRIE JŲ MĖŠLO IR SRUTŲ KAUPIMO ĮRENGINIAIS ARBA BE JŲ, SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS

73. Pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinių apsaugos zonų dydžiai yra:

Pastatuose, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, nustatytų sutartinių gyvulių skaičius (SG)*	Sanitarinės apsaugos zonos dydis (metrais)
Triušių (nuo 300)	100
Arklių, avių, ožkų, žvėrelių, paukščių, išskyrus broilerius ir vištas (nuo 300)	300
Kiaulių (nuo 300 iki 499)	500
Kiaulių (nuo 500 iki 2300)	1500
Broilerių, vištų (nuo 300)	1000
Galvijų:	
nuo 300 iki 1199	300
nuo 1200	500

*Sutartinių gyvulių skaičius nustatomas vadovaujantis aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro nustatyta tvarka

74. Pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama statyti gyvenamuosius namus ir visuomeninius objektus, išskyrus objektus, aptarnaujančius įmonę ar ūkininko ūkį ir (ar) su įmonės ar ūkininko ūkio ūkine veikla susijusius objektus. Esamus pastatus, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai ir kurių sanitarinėse apsaugos zonose yra gyvenamųjų namų ir (ar) visuomeninių objektų, galima rekonstruoti tik įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka nustačius, kad ūkinė veikla nedarys neigiamos įtakos visuomenės sveikatai. Ši nuostata taikoma tik tuo atveju, kai rekonstravimo tikslas yra keisti ūkinės komercinės veiklos rūšį, didinti laikomų ūkinių gyvūnų skaičių.

TAR pastaba. Dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimo 84. Atsakovų nuomone, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų (toliau – Rekomendacijos) 86 punktą, įrašą Vyriausybės interneto puslapyje, Teisės aktų registro duomenis, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 galiojimą, todėl padarė nepagrįstą ir neteisėtą išvadą, kad šio nutarimo XVI skyrius „Kurortų apsaugos zonos“ negaliojo nuo 2015 m. rugsėjo 30 d. iki 2016 m. kovo 18 d., o visą kitą laiką nutarimo XVI skyrius galiojo (-a) ir yra taikytinas. Atsakovų nuomone, Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus nuostatos, Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1025 pripažintos netekusiomis galios, nebegalioja ir šiuo metu, nors pastarasis Vyriausybės nutarimas buvo pripažintas netekusiu galios Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 438. 85. Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarime Nr. 1025, įsigaliojusiame 2015 m. rugsėjo 30 d., buvo nustatyta: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria: pakeisti Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, ir pripažinti netekusiu galios XVI skyrių.“ 86. Vyriausybė 2016 m. gegužės 2 d. priėmė nutarimą Nr. 438 (įsigaliojo 2016 m. gegužės 5 d.), kuriame nurodyta: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria: pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 1025 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“. 87. Atsakovų nurodytose Rekomendacijose nustatomi teisės akto projekto formos, struktūros, turinio, teisės terminijos, teisės akto keitimo ir pripažinimo netekusiu galios teisės technikos rekomendacinio pobūdžio reikalavimai (Rekomendacijų 1 punktą). Taigi šiame teisės akte išdėstytų nuostatų rekomenduojama laikytis teisėkūros subjektams, jiems priimančioms teisės aktus, kad šie atitiktų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintus teisėkūros principus (tikslingumo, proporcingumo, pagarbos asmens teisėms ir laisvėms, atvirumo ir skaidrumo, efektyvumo, aiškumo ir sistemiskumo), bendrinės lietuvių kalbos normas ir kitus pirmiau nurodytus reikalavimus. Vis dėlto šių reikalavimų suformulavimas Rekomendacijose per se neužtikrina teisėkūros subjektų tikslaus jų laikymosi, todėl priimamuose teisės aktuose gali pasitaikyti neatitiktų šiems reikalavimams. Teisės normų aiškinimo ir taikymo klausimai, kylantys dėl tokių neatitiktų, sprendžiami vadovaujantis bendraisiais teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais, taip pat taikant teisės normų aiškinimo principus, inter alia nustatant taikomos normos prasmę, atsižvelgiama į jos ir taikytino teisės akto tikslus bei uždavinius. Kai taikytiname teisės akte šie tikslai ir uždaviniai nenurodyti, siekiant juos nustatyti, atsižvelgiama į travaux préparatoires (parengiamuosius dokumentus).

88. Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 438 pripažinus netekusiu galios Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025, kuriuo Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyrius, reglamentuojantis kurortų apsaugos zonas, buvo pripažintas netekusiu galios, Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarime Nr. 438 expressis verbis (tiesiogiai) nebuvo pasisakyta dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimo. Pažymėtina, kad dėl Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 priėmimo tikslo ir Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 panaikinimo padarinių yra pasisakęs Konstitucinis Teismas 2016 m. liepos 8 d. nutarime. Konstitucinis Teismas, be kita ko, pažymėjo, kad iš Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 travaux préparatoires (parengiamųjų dokumentų) matyti, jog šis nutarimas priimtas, siekiant pašalinti abejones dėl Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 teisėtumo, todėl Vyriausybė 2016 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 438 panaikino 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 1025. Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 yra pašalintas iš teisės sistemos. 89. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į Konstitucinio Teismo nustatytus Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 priėmimo tikslus ir travaux préparatoires išreikštus Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 pripažinimo netekusiu galios motyvus, taip pat į Konstitucinio Teismo vertinimą, kad Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 yra pašalintas iš teisės sistemos, sprendžia, kad Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimas Nr. 438 aiškintinas kaip panaikinantys Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 1025, kartu – ir jo sukeltus padarinius, t. y. Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų negaliojimą. Kitaip tariant, įsigaliojus Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimui Nr. 438, Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimas buvo atkurtas. 90. Priešingas pirmiau išdėstytajam aiškinimas reikštų, kad Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 pripažinimas netekusiu galios turi tik formalią reikšmę ir jo poveikis teisės sistemoje išliko, t. y. de facto (faktiškai) Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 iš teisės sistemos nepašalintas. Tai taip pat reikštų, kad tol, kol Vyriausybė nesureaguos ir expressis verbis nepasisakys dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normų galiojimo, viešojo administravimo subjektai ir teisingumo vykdytojai privalės laikytis ir vykdyti galbūt neteisėtai priimto teisės akto nuostatas, negalės taikyti Žemės įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo ir kitų įstatymų normas detalizuojančio teisės akto nuostatų ir užtikrinti saugomų teritorijų realios apsaugos. 91. Teisėkūroje taikomas aiškumo principas. Jis reiškia, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Vyriausybė, siekdama nustatyti, kad Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normos po Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 panaikinimo lieka negaliojančios, turėjo galimybę ir prievolę tokią valią aiškiai nurodyti priimtame nutarime. Vyriausybės nutarimo tekstas ir Konstitucinio teismo išaiškinimai dėl teisės aktų galiojimo yra pakankami spręsti dėl panaikinimo teisės akto teisinių padarinių. Tokios išvados nedaromos pagal Vyriausybės interneto puslapio „Naujienų“ skiltyje publikuojamus įrašus apie Vyriausybės veiklą. 92. Atsakovų nurodomose Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartyse vadovaujantis ABTĮ 92 straipsniu pasisakyta, kad panaikinus skundžiamą aktą, iki jo galiojusio akto galia automatiškai neatkuriamą. Nurodytose bylose administracinis teismas sprendė ne dėl norminių, bet individualių teisės aktų galiojimo. Teismo tikslas administracinėje byloje – atkurti neteisėtu aktu pažeistas pareiškėjo teises ar teisėtus interesus, t. y. buvusių iki ginčijamo akto (veiksmo) priėmimo asmens padėtį, kurios atkūrimui nėra būtina atkurti anksčiau galiojusio kito akto teisinę galią. Šioje byloje pasisakoma dėl norminio akto, be to, būtent Vyriausybės nutarimo galiojimo, o šių teisės aktų teisėtumo klausimus sprendžia ne administraciniai teismai, bet Konstitucinis Teismas. Dėl to atsakovų nurodytose nutartyse formuojamos praktikos nėra pagrindo taikyti nagrinėjamoje byloje, aiškinat dėl Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 galiojimo. 93. Sutiktina su atsakovų argumentu, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai sprendė, jog Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyrius negaliojo iki 2016 m. kovo 18 d. Nurodytą dieną Konstitucinis Teismas nusprendė priimti pareiškėjos Lietuvos Respublikos Prezidentės prašymą ištirti, ar Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr. 1025 neprieštarauja konstituciniams teisinės valstybės, atsakingo valdymo principams, ir nurodyto nutarimo galiojimą sustabdyti iki Konstitucinio Teismo nutarimo dėl šios bylos paskelbimo. Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo išaiškinimą 2013 m. lapkričio 13 d. sprendime, teisės akto galiojimo sustabdymas priėmus prašymą nepanaikina ir nepakeičia

įvykusių teisinių padarinių. Tai reiškia, kad dėl Konstitucinio Teismo atlikto teisės akto galiojimo sustabdymo Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus nuostatos nepradėjo galioti, kadangi dar nebuvo panaikintas šį nutarimą panaikinantį ginčijamas Konstituciniame Teisme Vyriausybės nutarimas. Taigi Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus nuostatos negaliojo iki 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 438 įsigaliojimo 2016 m. gegužės 5 d. 94. Teismo nutartyje netinkamai nurodytas laikinas teisės akto negaliojimas neturėjo įtakos priimant sprendimą. Apeliacinės instancijos teismas išsprendė bylą jam jau pasibaigus, 2016 m. gruodžio 23 d., kai Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 XVI skyriaus normos galiojo.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Nutartis

Nr. [2017-06-22 Nr. CB-6230-2-68-3-18845-2014-2](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-07-03, i. k. 2017-11335
Nuasmeninta nutartis 2017-06-22 Nr. CB-6230-2-68-3-18845-2014-2

16 skyrius. Neteko galios nuo 2015-09-18

Skyriaus naikinimas:

Nr. [1025](#), 2015-09-23, paskelbta TAR 2015-09-29, i. k. 2015-14360

XVII. VALSTYBINIO GEODEZINIO PAGRINDO PUNKTŲ APSAUGOS ZONOS

79. Valstybinio geodezinio pagrindo punkto apsaugos zoną sudaro 1 metro pločio žemės juosta aplink ženklą ribą (išorinį griovio kraštą, aptvarą arba signalo pagrindą).

80. Prie valstybinio geodezinio pagrindo punkto (trianguliacijos, poligonometrijos, niveliacijos, gravimetrijos) ir jo apsaugos zonoje draudžiama:

80.1. vykdyti žemės kasybos ir žemės ūkio darbus (išskyrus šienavimą);

80.2. krauti šieną, šiaudus, trąšas, statybines ir kitas medžiagas.

XVIII. HIDROMETEOROLOGIJOS STOČIŲ APSAUGOS ZONOS

81. Hidrometeorologijos stočių (pasaulinės, europinės ir respublikinės reikšmės) aikštelėms skiriamas 1 hektaro žemės sklypas. Hidrometeorologijos stoties apsaugos zona – 200 metrų pločio žemės juosta aplink aikštelės ribą.

82. Hidrometeorologijos stoties apsaugos zonoje draudžiama:

82.1. statyti pastatus ar įrenginius;

82.2. įrengti drėkinimo ir sausinimo sistemas;

82.3. vykdyti kasybos, montavimo, sprogdinimo darbus, keisti žemės paviršių;

82.4. sodinti medžius;

82.5. laikyti trąšas, įrengti sąvartynus, pilti rūgštis, šarmus, druskų ir kitus tirpalus;

82.6. įrengti automobilių, traktorių ir kitos technikos aikšteles;

82.7. perstatyti ir užversti skiriamuosius, matavimo ir signalinius ženklus.

XIX. NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TERITORIJA IR APSAUGOS ZONOS

83. Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą (Žin., 1995, Nr. [3-37](#)) nustatomos šios nekilnojamųjų kultūros vertybių (išskyrus statinių priklausinius) individualios apsaugos zonos:

83.1. apsaugos nuo fizinio poveikio;

83.2. vizualinės apsaugos.

84. Kol nenustatytos nekilnojamųjų kultūros vertybių individualios apsaugos zonos, taikomos laikinosios zonos:

84.1. apsaugos nuo fizinio poveikio – 50 metrų;

84.2. vizualinės apsaugos – 500 metrų.

85. Prieš skelbiant nekilnojamasias kultūros vertybes kultūros paminklais, turi būti nustatytos jų individualios apsaugos zonos.

86. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijos saugomos kartu su šiomis vertybėmis. Jų priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato apsaugos reglamentas.

87. Apsaugos nuo fizinio poveikio zonoje draudžiama:

- 87.1. atlikti darbus, deformuojančius gruntą ir sukeliančius jo vibraciją;
- 87.2. laikyti aktyviasias chemines, lengvai užsidegančias bei sprogstamąsias medžiagas;
- 87.3. statyti statinius, kurie nėra skirti nekilnojamosioms kultūros vertybėms apsaugoti ir šių vertybių naudojimui garantuoti;
- 87.4. atlikti kitokius darbus, galinčius pakenkti nekilnojamosioms kultūros vertybėms ar jų teritorijoms.
- 88. Vizualinės apsaugos zonoje draudžiami darbai, kurie gali pakenkti nekilnojamųjų kultūros vertybių kraštovaizdžiui ar optimaliai jų apžvalgai.
- 89. Nekilnojamųjų kultūros vertybių priešavariniams, remonto ar pritaikymo darbams bei šiems darbams jų teritorijoje atlikti reikalingas Kultūros vertybių apsaugos departamento leidimas.
- 90. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose ir apsaugos zonose numatomų atlikti žemės ir statybos darbų projektai turi būti suderinti su Kultūros vertybių apsaugos departamentu.

XX SKYRIUS

POŽEMINIO VANDENS VANDENVIEČIŲ APSAUGOS ZONOS

- 91. Šiame skyriuje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme vartojamas sąvokas.
- 92. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose negali būti nenaudojamų, išskyrus konservuotus, gręžinių.
- 93. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose draudžiama:
 - 93.1. įrengti angliavandenilių išteklių tyrimui ir (ar) naudojimui skirtus gręžinius;
 - 93.2. į požeminius vandeninguosius sluoksnius tiesiogiai išleisti valytas ir nevalytas buitines, komunalines, gamybines ir paviršines nuotekas, radioaktyviasias ir chemines medžiagas.
- 94. Visų grupių vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.
 - 94¹. Veiklos reguliavimas požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 2-ojoje juostoje:
 - 94¹.1. draudžiama įrengti naujus požeminio vandens išteklių naudojimui skirtus gręžinius, išskyrus atvejus, kai viešasis geriamojo vandens tiekėjas neturi galimybės tiekti vandenį arba neužtikrina vartotojui tiekiamo vandens kokybės;
 - 94¹.2. I grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
 - 94¹.2.1. gaminti, naudoti ir sandėliuoti augalų apsaugos produktus ir kitas chemines medžiagas, išskyrus naudojamus geriamojo vandens paruošimui;
 - 94¹.2.2. įrengti atliekų laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius;
 - 94¹.3. II grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
 - 94¹.3.1. vykdyti 94¹.2.1 ir 94¹.2.2 papunkčiuose nurodytą veiklą;
 - 94¹.3.2. statyti pastatus, neprijungtus prie komunalinių nuotekų šalinimo tinklų arba prie vietinių nuotekų šalinimo tinklų, užtikrinančių lygiavertį komunaliniams nuotekų šalinimo tinklams aplinkos apsaugos lygį;
 - 94¹.3.3. tręšti nuotekomis, nuotekų dumblo, mėšlo, skystu mėšlu ir srutomis;
 - 94¹.3.4. įrengti kapines, užkasti kritusius gyvulius;
 - 94¹.3.5. įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius, nuotekų filtravimo sistemas, nuotekų dumblo kaupimo (kompostavimo) aikšteles, žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles;
 - 94¹.3.6. įrengti užterštos žemės ir grunto valymo aikšteles;
 - 94¹.3.7. įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas;
 - 94¹.4. III grupės vandenviečių apsaugos zonos 2-ojoje juostoje draudžiama:
 - 94¹.4.1. vykdyti 94¹.2.1, 94¹.2.2 ir 94¹.3.2–94¹.3.7 papunkčiuose nurodytą veiklą;
 - 94¹.4.2. įrengti nuotekų valymo įrenginius su išleistuvais į paviršinius vandenis;
 - 94¹.4.3. įrengti naudingųjų iškasenų karjerus.

94². Veiklos reguliavimas požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 3-iojoje juostoje:
94².1. II grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektoriuje draudžiama vykdyti 94¹.2.1 ir 94¹.2.2 papunkčiuose nurodytą veiklą;

94².2. III grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje draudžiama vykdyti 94¹.2.1, 94¹.2.2 ir 94¹.3.2–94¹.3.7 papunkčiuose nurodytą veiklą.

95. Vandenvietės taršos apribojimo juostoje draudžiama vykdyti 94¹.1, 94¹.2.1, 94¹.2.2, 94¹.3.2–94¹.3.7, 94¹.4.2 ir 94¹.4.3 papunkčiuose nurodytą veiklą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [321](#), 2017-04-26, paskelbta TAR 2017-05-03, i. k. 2017-07422

XXI. ŽEMĖS SKLYPAI, KURIUOSE ĮRENGTOS VALSTYBEI PRIKLAUSANČIOS MELIORACIJOS SISTEMOS BEI ĮRENGINIAI

96. Pagal Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymą (Žin., 1993, Nr. [71-1326](#); 1995, Nr. [53-1298](#)) žemės savininkas arba naudotojas, turintis sklypą, kuriame įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai, privalo:

96.1. tausoti melioracijos sistemas ir įrenginius;

96.2. neatlygintinai atlikti jam priskirtų melioracijos įrenginių smulkius priežiūros darbus pagal Žemės ūkio ministerijos patvirtintą sąrašą;

96.3. leisti Žemės ūkio ministerijos ir valstybinių melioracijos tarnybų įgaliotiems asmenims tikrinti ir remontuoti jų žemėje esančius melioracijos įrenginius, atlikti nustatytuosius priežiūros darbus (suderinus šį klausimą su naudotojais);

96.4. derinti su valstybinėmis melioracijos tarnybomis melioruotoje žemėje atliekamus žemės kasimo darbus.

97. Žemės savininkai turi leisti įrengti jų žemėje melioracijos įrenginius, kurių reikia kitų savininkų žemei melioruoti. Žemės savininkams ar naudotojams dėl to padaryti nuostoliai turi būti atlyginti, o melioracijos įrenginių užimta žemė – išpirkta.

XXII. ŽEMĖS SKLYPAI, KURIUOSE ĮRENGTOS DRĖKINIMO SISTEMOS KIAULININKYSTĖS ĮMONIŲ BEI ŪKINIŲ KIAULININKYSTĖS KOMPLEKSŲ IR FERMŲ SKYSTO MĖŠLO FILTRATUI IR ATSKIRŲ OBJEKTŲ NUTEKAMIESIEMS VANDENIMS UTILIZUOTI

98. Žemės sklypuose, kuriuose įrengtos drėkinimo sistemos kiaulininkystės įmonių bei ūkinių kiaulininkystės kompleksų ir fermų skysto mėšlo filtratui ir atskirų objektų nutekamiesiems vandenims utilizuoti, neturi būti trukdoma vegetacijos laikotarpiu utilizuoti skysto mėšlo filtratą ir nutekamuosius vandenį (drėkinimo sistema lietinti skysto mėšlo filtratą, nutekamuosius vandenį).

99. Žemės savininkai arba žemės naudotojai 98 punkte nurodytuose žemės sklypuose privalo leisti vykdyti (arba patys vykdyti) reikiamus agrotechnikos darbus.

100. Už skysto mėšlo filtravimo ir nutekamųjų vandenų lietinimo darbus, drėkinimo sistemos techninę būklę ir gamtos saugos reikalavimų pažeidimus atsakinga įmonė, kuri vykdo utilizavimo darbus lietinamame plote.

XXIII. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI

101. Išžvalgytuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kurių ištekliai patvirtinti, ir prie jų esančiuose perspektyviuose naudingųjų iškasenų plotuose žemės savininkui, naudotojui draudžiama:

101.1. statyti gyvenamuosius namus, gamybinius statinius, įrenginius;

101.2. kasti naudingąsias iškasenas, išskyrus kasamas savo reikmėms.

102. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų“ (Žin., 1991, Nr. [21-545](#); 1992, Nr. [3-40](#), Nr. [7-155](#), Nr. [11-278](#), Nr. [15-405](#); 1993, Nr. [5-83](#), Nr. [32-725](#); 1994, Nr. [7-100](#), Nr. [14-229](#), Nr. [43-778](#); 1995,

Nr. [39-965](#), Nr. [50-1226](#), Nr. [59-1465](#), Nr. [85-1916](#), Nr. [103-2299](#)) perspektyviuose naudingųjų iškasenų plotuose sklypai gali būti grąžinami ribotam tiksliniam naudojimui, jeigu su tuo sutinka asmuo, kuriam grąžinama žemė.

XXIV. KARSTINIS REGIONAS

103. Karstiniame regione yra nustatyta intensyvaus karsto zona su I–IV grupių žeme ir jos apsaugos rajonas.

104. Intensyvaus karsto zonoje draudžiama:

104.1. rengti požemines naftos saugyklas, filtravimo laukus gamtinėmis sąlygomis, fekalijų baseinus;

104.2. statyti įmones ir kitus statinius, išskiriančius nuodingąsias medžiagas ir galinčius turėti neigiamos įtakos požeminių vandenų kokybei, skatinančius karstinį procesą bei darančius neigiamą poveikį Likėnų kurorto gydomiesiems gamtos ištekliams.

105. Intensyvaus karsto zonoje ir jos apsaugos rajone draudžiama:

105.1. naudoti karstines įgriuvas koncentruotam lietaus ir drenažo vandeniui nuleisti, šiukšlėms, buities ir pramonės atliekoms versti, taip pat užpilti šias įgriuvas žeme;

105.2. kasti karstinėse įgriuvose durpes;

105.3. statyti įrenginius paliekant atvirus karstėjančių uolienų sluoksnius.

106. Intensyvaus karsto zonoje nustatoma ši pasėlių struktūra ir tręšimo bei augalų apsaugos sistema:

106.1. I grupės žemėje (iki 20 įgriuvų 100 hektarų) javai turėtų sudaryti apie 50 procentų, daugiametės žolės – 40 procentų, o kaupiamosios kultūros – ne daugiau kaip 10 procentų pasėlių.

I grupės žemės hektarui tręšti per metus gali būti sunaudota ne daugiau kaip 90 kilogramų azoto, fosforo ir kalio trąšų (veikliosios medžiagos) bei 80 tonų kraikinio mėšlo.

I grupės žemėje draudžiama naudoti triazininius herbicidus bei chloro organinius insekticidus;

106.2. II grupės žemėje (20–25 įgriuvų 100 hektarų) negalima auginti kaupiamųjų kultūrų ir veisti naujų pramoninių sodų bei daržų.

II grupės žemei taikytina septynlaukė sėjomaina, kai apie 43 procentus pasėlių ploto užima javai ir 57 procentus – daugiametės žolės.

II grupės žemė tręšiama pagal augalų ir dirvožemio analizių duomenis, bet hektarui šios žemės tręšti per metus gali būti sunaudojama ne daugiau kaip 60 kilogramų azoto, fosforo ir kalio trąšų (veikliosios medžiagos) bei 60 tonų kraikinio mėšlo.

II grupės žemėje draudžiama naudoti herbicidus, retardantus bei insekticidus;

106.3. III grupės žemėje (50–80 įgriuvų 100 hektarų) turi vyrauti daugiamečių žolių pievos ir ganyklos, javai gali būti sėjami tik kaip daugiamečių žolių priešėlis.

III grupės žemės hektarui tręšti per metus gali būti sunaudota ne daugiau kaip 60 kilogramų mineralinių fosforo ir kalio trąšų (veikliosios medžiagos).

III grupės žemę draudžiama tręšti mineralinėmis azoto trąšomis, taip pat draudžiama naudoti pesticidus, išskyrus beicis;

106.4. IV grupės žemėje (daugiau kaip 80 įgriuvų 100 hektarų) gali būti tik pievos ir miškai. Šioje žemėje leidžiama auginti medinguosius ir vaistinius augalus.

IV grupės žemės negalima tręšti jokiais trąšomis, taip pat draudžiama naudoti chemines augalų apsaugos priemones;

106.5. I–IV grupių žemėje aplink įgriuvą paliekama ne siauresnė kaip 25 metrų juosta. Šioje juostoje žemės negalima tręšti jokiais trąšomis, draudžiama naudoti chemines augalų apsaugos priemones, ganyti gyvulius, galima tik šienauti;

106.6. I–IV grupių žemėje draudžiama naudoti amoniakinį vandenį ir skystąjį amoniaką, taip pat lėktuvais barstyti chemikalus ir mineralines trąšas;

106.7. I–IV grupių žemėje tais atvejais, kai jos savininkai ar naudotojai yra sudarę sutartis gaminti ekologiškai švarią žemės ūkio produkciją, pasėlių struktūra gali būti nereglamentuojama,

tačiau būtina laikytis tręšimo ir chemikalų naudojimo taisyklių, nustatytų atitinkamoms žemės grupėms.

XXV. MOLĖTŲ ASTRONOMIJOS OBSERVATORIJOS APSAUGOS ZONA

107. Molėtų astronomijos observatorijai nustatoma apsaugos zona. Ši zona yra ovalo formos ir tęsiasi nuo didžiojo teleskopo bokšto 4 kilometrus į pietus, po 3,5 kilometro į rytus ir vakarus bei 3 kilometrus į šiaurę. Šioje zonoje žemės savininkams ir naudotojams, nesuderinus su Molėtų astronomijos observatorijos administracija, draudžiama:

107.1. statyti naujus pramonės ir žemės ūkio objektus, gyvenamuosius namus, ūkinius pastatus, poilsia vietas;

107.2. tiesti kelius ir aukštos įtampos elektros linijas;

107.3. įrengti išorinį gyvenviečių apšvietimą;

107.4. vykdyti pagrindinio naudojimo plynus kirtimus;

107.5. performuoti kraštovaizdį;

107.6. vykdyti kitus darbus, kurių metu teršiama atmosfera arba naktį lauke naudojamas apšvietimas.

XXVI. MIŠKO NAUDOJIMO APRIBOJIMAI

108. Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#)) miško naudojimo teisės gali būti apribotos visuomenės, aplinkos bei miško apsaugos interesais.

109. Miestų, kurortų miškuose, miško parkuose, miškuose, esančiuose kilometro spinduliu apie respublikinės reikšmės sanatorijas, poilsio namus, pensionus, profilaktoriumus, turistines bazines, draudžiami pagrindiniai plyni ir neplyni kirtimai (išskyrus atkuriamuosius kirtimus blogos būklės medynuose), taip pat draudžiama naudoti chemikalus. Pagal miškotvarkos projektus gali būti uždrausta kirsti kai kurių rūšių medžius, taip pat apribotas ugdomųjų, sanitarinių ir landšaftinių kirtimų laikas.

110. Miškuose kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių draudžiami pagrindiniai plyni ir neplyni kirtimai (išskyrus atkuriamuosius kirtimus blogos būklės medynuose), taip pat draudžiama naudoti trąšas ir chemikalus.

111. Atskiruose iki 5 hektarų ploto laukų apsauginiuose miškeliuose, nutolusiuose nuo artimiausiojo miško daugiau kaip 400 metrų, plyni pagrindiniai kirtimai draudžiami. Ši nuostata netaikoma gryniesiems pušynams, drebulynams, juodalksnynams ir baltalksnynams. Šiuose medynuose plyni pagrindiniai kirtimai leidžiami ne didesnėmis kaip 2 hektarų biržėmis, taikant pušynams 15 metų, o kitų rūšių medynams 10 metų šliejimo periodą. Atskiras iki 2 hektarų ploto miškelis gali būti plynai nukirstas 2 biržėmis, o didesnio ploto – ne mažiau kaip 3 biržėmis.

112. Miško sklypuose, esančiuose daubų ir skardžių šlaituose, draudžiami plyni pagrindinio naudojimo kirtimai.

113. Retųjų paukščių lizdaviečių apsaugos juostose ir kurtinių tuokvietėse draudžiami plyni ir neplyni pagrindiniai kirtimai. Kiti kirtimai draudžiami nuo balandžio 1 dienos iki rugsėjo 1 dienos.

Saugomose Lietuvos raudonosios knygos rūšių radimvietėse pagal miškotvarkos projektus gali būti nustatomi specialūs kirtimų laiko, būdo ir rūšių apribojimai.

114. Retų, vertingų rūšių medžių medynuose, etaloniniuose medynuose, rekreaciniuose miško sklypuose ir sklypuose su nuolatiniais tyrimų bareliais draudžiami plyni ir neplyni pagrindiniai kirtimai. Pagal miškotvarkos projektus gali būti nustatomi specialūs kirtimų laiko, būdo ir rūšių apribojimai.

115. 100 metrų pločio magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonose draudžiami plyni kirtimai klevų, ąžuolų, liepų, maumedžių medynuose bei kituose, turinčiuose rekreacinę, estetinę reikšmę medynuose, taip pat medynuose, kuriuose įrengtos poilsio ir autotransporto aikštelės.

116. Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus.

117. 100 metrų pločio pamiškėse, miškų masių šiaurės vakarų, vakarų ir pietvakarių pakraščiuose draudžiami plynų kirtimai medynuose, dengiančiuose vėjams neatsparius medynus.

118. Pelkių mineralinio grunto salose (iki 5 hektarų) draudžiami plynų pagrindinio naudojimo kirtimai.

118¹. Regioninių buitinių atliekų sąvartynų sanitarinėse apsaugos zonose esančiuose miškuose draudžiama vykdyti pagrindinius plynus miško kirtimus, išskyrus plynus sanitarinius kirtimus.

Papildyta punktu:

Nr. [264](#), 2005-03-14, Žin., 2005, Nr. 35-1140 (2005-03-17), i. k. 1051100NUTA00000264

119. Privatūs miškai turi būti tvarkomi pagal Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 825 „Dėl Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1995, Nr. [51-1256](#)).

XXVII. SAUGOTINI ŽELDINIAI (MEDŽIAI IR KRŪMAI), AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE.

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [207](#), 2008-03-12, Žin., 2008, Nr. 33-1152 (2008-03-20), i. k. 1081100NUTA00000207

120. Saugotiniams želdiniai (medžiai ir krūmai) priskiriami ir tvarkomi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. [80-3215](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [207](#), 2008-03-12, Žin., 2008, Nr. 33-1152 (2008-03-20), i. k. 1081100NUTA00000207

121. *Neteko galios nuo 2008-03-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [207](#), 2008-03-12, Žin., 2008, Nr. 33-1152 (2008-03-20), i. k. 1081100NUTA00000207

122. *Neteko galios nuo 2008-03-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [207](#), 2008-03-12, Žin., 2008, Nr. 33-1152 (2008-03-20), i. k. 1081100NUTA00000207

123. *Neteko galios nuo 2008-03-21*

Punkto naikinimas:

Nr. [207](#), 2008-03-12, Žin., 2008, Nr. 33-1152 (2008-03-20), i. k. 1081100NUTA00000207

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1364](#), 2003-11-04, Žin., 2003, Nr. 105-4709 (2003-11-07), i. k. 1031100NUTA00001364

XXVIII. VANDENS TELKINIAI

124. Pagal specialiąsias vandens telkinių naudojimo sąlygas draudžiama:

124.1. reguliuoti natūralias upes ir keisti jų vagą bei ežerų natūralų vandens lygį;

124.2. reguliuoti dirbtinių vandens telkinių lygį didesne amplitude, negu numatyta eksploatavimo taisyklėse, nuleisti juos be Aplinkos ministerijos leidimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

124.3. tvenkti upes, atstatyti buvusias užtvankas, kitus hidrotechninius statinius, vykdyti upių vagose valymo, krantų tvirtinimo ir kitus darbus be Aplinkos ministerijos leidimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

124.4. naudoti per parą daugiau kaip 10 kub. metrų (m^3/d) vandens, neturint nustatytą tvarką Aplinkos ministerijos išduoto gamtos išteklių naudojimo leidimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

XXIX. PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONOS IR PAKRANTĖS APSAUGOS JUOSTOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [1122](#), 2012-09-19, *Žin.*, 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22), i. k. 1121100NUTA00001122

125. *Neteko galios nuo 2014-07-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

Punkto pakeitimai:

Nr. [1122](#), 2012-09-19, *Žin.*, 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22), i. k. 1121100NUTA00001122

126. Pakrantės apsaugos juostose draudžiama:

126.1. statyti statinius, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytus atvejus;

126.2. tverti tvoras, išskyrus aplinkos ministro patvirtintuose saugomų rūšių veiksmų planuose numatytų teritorijų, atskirųjų želdynų valstybinėje ir savivaldybių žemėje, botanikos, zoologijos sodų, dendrologinių kolekcijų, paveldo objektų aptvėrimą ir kitus atvejus, kai aptverti numatyta normatyviniuose dokumentuose dėl eksploatavimo saugumo;

126.3. naudoti trąšas, augalų apsaugos produktus, išskyrus augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas ar užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais; naudoti kitas chemines medžiagas ir (ar) mišinius, išskyrus stichinių nelaimių ir avarijų atvejus, kai už stichinės nelaimės ar avarijos likvidavimą atsakingos institucijos naudoja chemines medžiagas ir (ar) mišinius stichinės nelaimės ar avarijos padariniams likviduoti;

126.4. dirbti žemę, ardyti velėnas, ganyti gyvulius, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytus atvejus;

126.5. statyti motorines transporto priemones arčiau kaip 25 metrai iki vandens telkinio kranto;

126.6. vykdyti pagrindinius plynus miško kirtimus, naikinti miško paklotę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

127. Vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama:

127.1. įrengti galvijų vasaros aikšteles, neišsprendus klausimų, susijusių su nuotekų surinkimu ir nukenksminimu;

127.2. lieti srutas arba skystą mėšlą:

127.2.1. neįterpiant jų į gruntą, arčiau nei per 100 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis mažesnis kaip 5 laipsniai, ir arčiau nei per 200 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis didesnis kaip 5 laipsniai;

127.2.2. įterpiant juos į gruntą, arčiau nei per 5 metrus nuo sureguliuotų upelių, melioracijos griovių ir kanalų, kai jų baseino plotas mažesnis kaip 10 kv. kilometrų, ir arčiau nei per 10 metrų nuo vandens apsaugos juostos, kai vandens telkinių baseino plotas ne mažesnis kaip 10 kv. kilometrų;

127.3. statyti pramonės įmones, cechus, nuodingųjų chemikalų, trąšų sandėlius bei aikšteles, pavojingų atliekų surinkimo punktus, naftos produktų sandėlius, degalines, mechanines remonto dirbtuves bei technikos aikšteles, taip pat kitus objektus, galinčius turėti neigiamos įtakos gamtinei aplinkai, nesuderinus šio klausimo su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija (tačiau visais atvejais atstumas nuo šių objektų iki vandens telkinio kranto linijos turi būti ne mažesnis už nurodytą 127.9 punkte);

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

TAR pastaba. Iki 2013 m. sausio 1 d. pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, dėl kurių yra išduotos planavimo sąlygos, sudarytos planavimo darbų sutartys ir pradėtos viešo svarstymo su visuomene procedūros, gali būti baigiami rengti ir tvirtinami pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų 125, 127.3, 127.9 punktų nuostatas, galiojusias iki 2013 m. sausio 1 dienos.

Nr. [1122](#), 2012-09-19, Žin., 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22), i. k. 1121100NUTA00001122

127.4. įrengti kapines, išskyrus veikiančių kapinių plėtimą, nemažinant esamo atstumo iki vandens telkinio kranto;

Punkto pakeitimai:

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

127.5. užkasti kritusius gyvulius bei šiukšles, įrengti sąvartynus;

127.6. barstyti iš lėktuvų pesticidus ir mineralines trąšas;

127.7. plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių, išskyrus piliakalnių šlaitus, tvarkomus pagal projektus;

127.8. auginant žemės ūkio kultūras, hektarui sunaudoti daugiau kaip 80 kilogramų azoto ir 15 kilogramų fosforo veikliosios medžiagos, jeigu skaičiavimų nenustatytos kitos ekologiniu požiūriu pagrįstos normos;

127.9. statyti naujus gyvenamuosius namus, vasarnamius, ūkininkų ūkio ir kitus pastatus arčiau kaip 50 metrų už pakrantės apsaugos juostos, išskyrus buvusių sodybų atkūrimo atvejus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos miškų įstatyme nustatytais sąlygomis, taip pat miestų, miestelių ir kompaktiškai užstatytų arba savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose numatytų užstatyti kaimų teritorijose (bet visais atvejais – potvynio metu neužliejamoje teritorijoje). Asmeninio naudojimo pirtis už paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos gali būti statoma Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytais atvejais ir sąlygomis.

Pastatus taip pat draudžiama statyti pakrančių šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1122](#), 2012-09-19, Žin., 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22), i. k. 1121100NUTA00001122

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

XXIX¹. ŽUVININKYSTĖS TVENKINIŲ APSAUGOS JUOSTOS

127¹. Pagal specialiąsias žemės naudojimo sąlygas aplink žuvininkystės tvenkinius ir jų vandens tiekimo ir išleidimo kanalus nustatomos 20 metrų pločio apsaugos juostos (toliau vadinama – žuvininkystės tvenkinių apsaugos juostos).

127². Žuvininkystės tvenkinių apsaugos juostose draudžiama:

127².1. statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginius, vandenvietes, statinius, skirtus žuvininkystės tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti);

127².2. naudoti pesticidus ir kitus chemikalus, neskirtus žuvininkystės tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti;

127².3. dirbti žemę, ardyti velėnas, ganyti gyvulius;

127².4. įrengti poilsia vietas, kūrenti laužus;

127².5. statyti autotransporto priemones, išskyrus specialiąsias, kurių reikia žuvininkystės tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti;

127².6. užkasti kritusius gyvulius ir šiukšles, įrengti sąvartynus.

Papildyta skyriumi:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

XXX. PELKĖS IR ŠALTINYNAI

128. Pagal specialiąsias žemės naudojimo sąlygas pelkėse ir šaltinyuose draudžiama:

128.1. sausinti ir transformuoti į žemės ūkio naudmenas bei vandenį aukštapelkes, tarpinio tipo pelkes ir jų apypelkius bei žemapelkes, kurių plotas didesnis kaip 0,5 hektaro, o durpių gylis didesnis kaip 1 metras, ir jų apypelkius;

128.2. mechanškai ardyti natūralių pelkių augalinę dangą;

128.3. kasti natūralių aukštapelkių ir tarpinio tipo pelkių durpes, taip pat natūralių žemapelkių, kurių plotas didesnis kaip 0,5 hektaro, o durpių gylis didesnis kaip 1 metras, durpes be Aplinkos ministerijos leidimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

128.4. keisti neišdžiūvančių šaltinių ir jų grupių hidrologinį režimą.

XXXI. NATŪRALIOS (UŽLIEJAMOSIOS IR SAUSMINĖS) PIEVOS BEI GANYKLOS

129. Pagal specialiąsias žemės naudojimo sąlygas natūraliose (užliejamosiose ir sausminėse) pievose bei ganyklose draudžiama sausinti, suarti natūralias (užliejamasias ir sausmines) pievas bei ganyklas (išskyrus polderines) arba kitaip keisti jų būklę ir žolynų sudėtį. Natūralios (užliejamosios ir sausminės) pievos ir ganyklos – tai pievos ir ganyklos, kurios nesusausinamos ir neiriamos ne mažiau kaip 25 metus ir kuriose vyrauja natūralūs žolynai.

XXXII. AKMENYNAI IR AKMENYS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

130. Pagal specialiąsias žemės naudojimo sąlygas akmenynuose draudžiama juos naikinti. Akmenynas – tai žemės plotas, kuriame akmenys užima 40 procentų paviršiaus arba hektaro žemės paviršiuje ir dirvoje iki 30 centimetrų gylyje yra daugiau kaip 100 kub. metrų akmenų.

131. Draudžiama sprogdinti, pjaustyti ar kitaip naikinti, o gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ir rinkti pavienius, didesnius kaip 0,5 kub. metro akmenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

XXXIII. REKREACINĖS TERITORIJOS

132. Žemės savininkai ir naudotojai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka patvirtintose rekreacinėse teritorijose plėtodami ūkinę ir kitokią veiklą, turi šią veiklą tvarkyti taip, kad nebūtų keičiamas rekreacinių teritorijų kraštovaizdis, bloginama jo fizinė būklė bei estetinė vertė ir mažinamas bei naikinamas rekreacinis potencialas.

133. Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojai privalo:

133.1. rekreacines teritorijas įrengti pagal detalų planą, jas prižiūrėti ir tvarkyti, sodinti jose smulkius želdynus rekreacinėms sąlygoms pagerinti, ypač – vandens telkinių apsaugos juostose;

133.2. prižiūrėti per žemės naudotojo teritoriją einančius kelius ir takus.

134. Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojui draudžiama:

134.1. naudoti miško parkus, parkus ir skverus kitaip, negu numatyta patvirtintuose jų naudojimo nuostatuose;

134.2. statyti pastatus ir įrenginius, nesusijusius su rekreacija, taip pat rekreacijai skirtus pastatus ir įrenginius, jeigu jie neatitinka rekreacinių teritorijų normatyvų bei teisinių nuostatų (atstumas nuo vandens, aukštis, kultūros paveldo naudojimas turizmo reikmėms), išskyrus statybą esamose namų valdose;

134.3. statyti rekreacinių teritorijų apsaugos zonose statinius, mažinančius kraštovaizdžio estetinę vertę, ir sodinti želdinius, užstojančius istorinę, kultūrinę bei estetinę vertę turinčias panoramas;

134.4. teršti aplinką ar kitaip trukdyti ilsėtis tam tikslui skirtose vietose, kelti pavojų poilsiaujančiųjų saugumui;

134.5. naikinti esamas stovyklavietes ar jų įrangą;

134.6. užtvirti nustatytąsias turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų, apžvalgos aikštelių;

134.7. užtvirti kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas iš poilsio namų, sanatorių, autobusų bei geležinkelio stotelių, automobilių aikštelių;

134.8. užtvirti kelius ar takus, vedančius iš poilsiaviečių į visuomeninio aptarnavimo punktus;

134.9. trukdyti stovyklaviečių įrengimo, apželdinimo, turistinių takų žymėjimo ir įrengimo darbams, kai šie darbai vykdomi pagal parengtus projektus.

XXXIV. NACIONALINIAI IR REGIONINIAI PARKAI

135. Nacionalinių ir regioninių parkų teritorijose nustatomi bendrieji veiklos apribojimai ir apribojimai pagal šių parkų funkcines (funkcinio prioriteto) zonas. Parkų planavimo schemų kraštovaizdžio (teritorijos) tvarkymo reglamentai juos papildo ir patikslina.

136. Pagal bendruosius apribojimus visose nacionalinių ir regioninių parkų teritorijose draudžiama:

136.1. įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus;

136.2. plėsti ir statyti kenksmingųjų atliekų saugojimo bei perdirbimo ir pramonės įmones, išskyrus mažas įmones, kurios neprieštarauja parko tikslams ir uždaviniams;

136.3. tiesti tranzitines komunikacijas;

136.4. suteikti žemę sodininkų bendrijoms;

136.5. kurti stambius specializuotus (sodininkystės, gėlininkystės, šiltnaminės daržininkystės, paukštininkystės, žvėrininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kt.) ūkius, darkančius tradicinį kraštovaizdžio pobūdį;

136.6. žaloti reljefo formas ir natūralius hidrografinio tinklo elementus, pertvarkyti hidrologinį režimą, sakinti medžius;

136.7. vykdyti bet kokius statybos, žemės kasybos bei rekreacijos infrastruktūros įrengimo darbus be nustatytąja tvarka parengto projekto, kuris, be kitų institucijų, turi būti suderintas su Aplinkos ministerija ir parko administracija. Statybos ir rekonstravimo darbai gali būti vykdomi tik turint leidimą, išduotą įgaliotos statybos priežiūros tarnybos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

136.8. dalimis parduoti, išnuomoti, įkeisti, dovanoti žemės nuosavybės teise turimą žemės sklypą, išskyrus tuos atvejus, kai keičiamos savininkų gretimų valdų ribos.

137. Miškai, esantys nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, tvarkomi, naudojami ir atkuriami, miškotvarkos projektai rengiami vadovaujantis Miškų apsaugos ir naudojimo saugomose teritorijose taisyklėmis bei kitais teisės aktais ir teritorijų planavimo dokumentais.

138. Žemės ūkio paskirties žemė, esanti nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, tvarkoma pagal žemėtvarkos projektus parengtus vadovaujantis atitinkamais teisės aktais ir teritorijų planavimo dokumentais.

139. Pastatai nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į regiono architektūros savitumus (aukštumą, pobūdį, formas, tradicines statybines medžiagas) bei kraštovaizdžio pobūdį.

140. Žemės naudmenų, esančių nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, sudėtis keičiama tik pagal nustatytą tvarką parengtus teritorijų planavimo dokumentus, kurie, be kitų institucijų, turi būti suderinti su Aplinkos ministerija ir parko administracija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

141. Žemės, esančios nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, savininkai ir naudotojai negali trukdyti lankyti saugomų kraštovaizdžio objektų, taip pat teritorijų planavimo dokumentais nustatytų rekreacinių teritorijų.

142. Nacionalinių ir regioninių parkų funkcinėse (funkcinio prioriteto) zonose nustatomi šie veiklos apribojimai:

142.1. rezervatuose ūkinė veikla draudžiama Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

142.2. kraštovaizdžio, geologiniuose, geomorfologiniuose, telmologiniuose, hidrografiniuose, pedologiniuose, botaniniuose, zoologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose, genetiniuose, talasologiniuose draustiniuose taikomi veiklos apribojimai, nurodyti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXXV-XLV² skyriuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamuose Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

142.3. apsaugos zonose draudžiama transformuoti į žemės ūkio naudmenas miškus ir krūmynus, didesnius nei 0,1 ha, sausinti ir versti kitomis naudmenomis pelkes, didesnes nei 0,5 ha, taip pat naikinti jų apypelkį, keisti pelkių augmeniją, kasti durpes, kultūrinti ir versti kitomis naudmenomis natūralias pievas;

142.4. rekreacinėse zonose taikomi veiklos apribojimai, nurodyti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų 134 punkte.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [1135](#), 1996-09-30, *Žin.*, 1996, Nr. 93-2193 (1996-10-04), i. k. 0961100NUTA00001135

XXXV. KRAŠTOVAIZDŽIO DRAUSTINIAI

143. Kraštovaizdžio draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Kraštovaizdžio draustiniuose taip pat draudžiama:

143.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, įrašytos į Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 1998 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 237 (*Žin.*, 1998, Nr. [108-2976](#)) (toliau vadinama – saugomos augalų bendrijos), yra į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 (*Žin.*, 2004, Nr. [68-2374](#); 2007, Nr. [22-856](#)) (toliau vadinama – griežtai saugomos EB svarbos rūšys), įrašytų augalų augaviečių arba gyvūnų radaviečių, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (*Žin.*, 2003, Nr. [100-4506](#); 2007, Nr. [36-1331](#)) (toliau vadinama – Lietuvos raudonoji knyga), įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

143.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

143.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

143.4. įrengti atliekų saugojimo aikštes, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

143.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsivietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsivietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemonės ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

143.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklius, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

143.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme bei kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

143.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemonės (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemonės), išskyrus specialiąsias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

143.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

143.10. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą;

143.11. tręšti, kalkinti ir kultūrinti natūralias pievas ir ganyklas, keisti jas į kitas žemės naudmenas;

143.12. tiesti orines ryšių ir elektros tiekimo linijas, statyti vėjo jėgaines.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

144. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

145. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

146. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

147. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

148. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XXXVI. GEOLOGINIAI DRAUSTINIAI

149. Geologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Geologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

149.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

149.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

149.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

149.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

149.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsivietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsivietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laukus ne tam skirtose vietose;

149.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklius, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

149.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

149.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeiges transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

149.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

149.10. griauti, kasinėti, užpilti atodangas, karstines įgriuvas ir smegduobes, išskyrus atvejus, kai šie reiškiniai kelia pavojų statiniams, įrenginiams ar žmonių gyvybei. Tokiu atveju turi būti gautas savivaldybės ir valstybinio parko ar biosferos rezervato direkcijos leidimas. Jeigu minėtus darbus planuojama atlikti teritorijose, kuriose nėra jų priežiūrą organizuojančios valstybinio parko ar biosferos rezervato direkcijos, turi būti gautas savivaldybės institucijos ir regiono aplinkos apsaugos departamento leidimas;

149.11. laiptuoti atodangų, karstinių įgriuvų ar smegduobių šlaitais ne tam skirtose vietose;

149.12. pilti į karstines įgriuvas ir smegduobes kietąsias atliekas, nuotekas, nuoplovas, perteklinį ir drenažo vandenį, kitus skysčius;

149.13. naikinti, žaloti, rinkti, atkasti, užkasti, perkelti į kitą vietą riedulynus (akmenynus) (natūralias riedulių sankaupas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

150. Neteko galios nuo 2008-04-18

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

151. Neteko galios nuo 2008-04-18

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

152. Neteko galios nuo 2008-04-18

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

153. Neteko galios nuo 2008-04-18

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XXXVII. GEOMORFOLOGINIAI DRAUSTINIAI

154. Geomorfologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Geomorfologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

154.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

154.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

154.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

154.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

154.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsiavietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsiavietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laukus ne tam skirtose vietose;

154.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklius, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

154.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

154.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

154.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintus miškotvarkos projektus;

154.10. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą, keisti natūralias vandenskyrų ribas;

154.11. plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis 15 laipsnių ir statesniuose, taip pat kalvų viršūnėse (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius, ir atvejus, kai pagal patvirtintus saugomų teritorijų planavimo dokumentus numatyta eksponuoti reljefo formas ir/ar paveldo objektus);

154.12. sodinti želdinių masyvus, jeigu tai suvienodina reljefą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin., 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

155. Neteko galios nuo 2008-04-18

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

156. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XXXVIII. TELMOLOGINIAI (PELKIŲ) DRAUSTINIAI

157. Telmologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Telmologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

157.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

157.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys, išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

157.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

157.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

157.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, kitą poilsui skirtą infrastruktūrą, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemonės ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

157.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

157.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

157.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemonės (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemonės), išskyrus specialias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

157.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

157.10. keisti hidrologinį režimą (išskyrus gamtotvarkos planuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus);

157.11. naudoti trąšas ir pesticidus, kalkinti žemę;

157.12. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus pelkėse ir jų apypelkiuose 100 metrų atstumu nuo pelkės ribos, taip pat pelkių mineralinio grunto salose;

157.13. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus vykdant leidžiamus žemės ūkio ar miškų ūkio, mokslo tiriamuosius, draustinio tvarkymo darbus, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, saugomų teritorijų kontrolę, stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius, taip pat lankant ir/ar eksploatuojant šiose teritorijose esančius statinius).

Punkto pakeitimai:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XXXIX. HIDROGRAFINIAI DRAUSTINIAI

158. Hidrografiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Hidrografiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

158.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

158.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

158.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

158.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles bei jų surinkimo punktus, sąvartynus;

158.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemonės ir kurti lauzus ne tam skirtose vietose;

158.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietas;

158.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

158.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemonės (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemonės), išskyrus specialiasias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

158.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintus miškotvarkos projektus;

158.10. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

159. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

160. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XL. PEDOLOGINIAI (DIRVOŽEMIŲ) DRAUSTINIAI

161. Pedologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Pedologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

161.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

161.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

161.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

161.4. įrengti atliekų saugojimo aikštes, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

161.5. įrengti poilsiui skirtą infrastruktūrą, statyti transporto priemones ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

161.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

161.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, kontenerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

161.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

161.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

161.10. ardyti natūralią dirvožemio dangą ir miško paklotę (išskyrus atvejus, kai atkuriamas ar įveisiamas miškas);

161.11. keisti hidrologinį režimą (išskyrus atvejus, kai pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai numatyti gamtotvarkos planuose);

161.12. naudoti trąšas ir pesticidus;

161.13. vykdyti plynus kirtimus, gruntui neišalus, atlikti kitus ūkinius darbus, kurių metu gali būti suardyta dirvožemio dangą (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

162. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

163. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLI. BOTANINIAI DRAUSTINIAI

164. Botaniniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Botaniniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

164.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

164.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

164.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

164.4. įrengti atliekų saugojimo aikštes, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

164.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsivietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsivietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemonės ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

164.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklius, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

164.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

164.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemonės (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemonės), išskyrus specialiąsias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

164.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

164.10. sausinti žemę, išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą;

164.11. tręšti, kultūrinti ir kalkinti natūralias pievas ir ganyklas;

164.12. miško laukymėse ir aikštėse, natūraliose pievose ir ganyklose sodinti medžius didesniame nei 0,1 hektaro žemės plote;

164.13. rinkti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų, taip pat draustinyje saugomų rūšių augalus ir grybus kitais tikslais ir sąlygomis, negu yra numatyta Laukinių augalų ir grybų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams, botaninių ir mikologinių kolekcijų sudarymo ar pildymo tvarkoje, patvirtintoje aplinkos ministro 2000 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 139 (Žin., 2000, Nr. [32-910](#));

164.14. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

164.15. naudoti trąšas ir pesticidus, išskyrus dirbamoje žemėje;

164.16. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus ir sakinti mišką sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

164.17. atlikti miško ūkio darbus, neįšalus gruntui;

164.18. vykdyti plynus kirtimus pelkėse (išskyrus atvejus, kai tai yra būtina vykdant gamtotvarkos plane numatytus gamtotvarkos darbus, ir stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

164.19. introdukuoti augalų rūšis;

164.20. įveisti šiuose draustiniuose nesančias medžių rūšis;

164.21. vandens telkiniuose žvejoti traukiamaisiais tinklais;

164.22. vandens telkiniuose introdukuoti žuvų rūšis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin., 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

165. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

166. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

167. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17)*, i. k. 1081100NUTA00000319

168. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17)*, i. k. 1081100NUTA00000319

169. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin. 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17)*, i. k. 1081100NUTA00000319

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11)*, i. k. 1071100NUTA00001031

XLII. ZOOLOGINIAI (TERIOLOGINIAI, HERPETOLOGINIAI, ENTOMOLOGINIAI) DRAUSTINIAI

170. Zoologiniuose (teriologiniuose, herpetologiniuose, entomologiniuose) draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Zoologiniuose (teriologiniuose, herpetologiniuose, entomologiniuose) draustiniuose taip pat draudžiama:

170.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

170.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

170.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

170.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

170.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, kitą poilsui skirtą infrastruktūrą, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

170.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius stendus, savavališkai keisti jų vietą;

170.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

170.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeiges transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

170.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11)*, i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin., 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17)*, i. k. 1081100NUTA00000319

171. Be reikalavimų, nustatytų 170 punkte, zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

171.1. keisti vandens telkinių hidrologinį, terminį ir cheminį režimą (išskyrus atvejus, kai pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai numatyti gamtotvarkos planuose), sausinti žemę (išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą), ją kalkinti;

171.2. naudoti trąšas ir pesticidus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

172. Be reikalavimų, nustatytų 170 ir 171 punktuose, teriologiniuose, herpetologiniuose, entomologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

172.1. apšodinti miško laukymės ir aikštes, natūralias pievas ir ganyklas mišku;

172.2. įrengti automobilių stovėjimo aikšteles;

172.3. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

172.4. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus vykdant leidžiamus žemės ar miškų ūkio, draustinio tvarkymo, mokslo tiriamuosius darbus, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, saugomų teritorijų kontrolę, stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius, taip pat lankant ir/ar eksploatuojant šiose teritorijose esančius statinius). Atsižvelgiant į saugomų gyvūnų rūšis, aplinkos ministro įsakymu gali būti nustatytas kitas lankymosi laikas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

172¹. Entomologiniuose draustiniuose aplinkos ministro nustatyta tvarka gali būti ribojami kai kurių rūšių medžių (ąžuolų, beržų ir kitų) sanitariniai kirtimai.

Papildyta punktu:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLIII. ORNITOLOGINIAI DRAUSTINIAI

173. Ornitologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Ornitologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

173.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

173.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

173.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

173.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

173.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsiavietes, kitą poilsui skirtą infrastruktūrą, išskyrus stovyklavietes ir poilsiavietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

173.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius stendus, savavališkai keisti jų vietą;

173.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

173.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeiges transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

173.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

173.10. keisti vandens telkinių hidrologinį, terminį ir cheminį režimą (išskyrus atvejus, kai pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai numatyti gamtotvarkos planuose), sausinti žemę (išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą), ją kalkinti;

173.11. naudoti trąšas ir pesticidus;

173.12. apsodinti miško laukymes ir aikštes, natūralias pievas ir ganyklas mišku;

173.13. tiesti orines ryšių ir elektros tiekimo linijas, statyti vėjo jėgaines;

173.14. skraidyti orlaiviais, kuriuose įrengtas (-i) variklis (-iai), žemiau kaip vieno kilometro aukštyje, išskyrus stichinių nelaimių, paieškos ir gelbėjimo, nusikalstamų veikų užkardymo ir jas padariusių asmenų nustatymo bei sulaikymo ir karinės jėgos naudojimo taikos metu atvejus arba tuos atvejus, kai tarptautinių oro uostų prieigose orlaiviai skrenda nustatytais skrydžių maršrutais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [538](#), 2015-05-27, paskelbta TAR 2015-06-02, i. k. 2015-08600

Nr. [1136](#), 2015-11-04, paskelbta TAR 2015-11-05, i. k. 2015-17683

173.15. medžioti paukščius, o kitus gyvūnus – nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus atvejus, kai varninių paukščių ar kitų žalingų gyvūnų gausos reguliavimas numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose);

173.16. žvejoti nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 dienos;

173.17. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. (išskyrus vykdant leidžiamus žemės ūkio ar miškų ūkio, draustinio tvarkymo, mokslo tiriamuosius darbus, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, saugomų teritorijų kontrolę, stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius), taip pat lankant ir/ar eksploatuojant šiose teritorijose esančius statinius). Atsižvelgiant į saugomas paukščių rūšis, aplinkos ministro įsakymu gali būti nustatytas kitas lankymosi laikas;

173.18., atlikti miškų ūkio darbus nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d. , sakinti mišką, vykdyti pagrindinius plynus kirtimus (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

174. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

175. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.* 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLIV. ICHTIOLOGINIAI DRAUSTINIAI

176. Ichtiologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Ichtiologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

176.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų

ir ligų židinius);

176.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

176.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

176.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

176.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemonės ir kurti laukus ne tam skirtose vietose;

176.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

176.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

176.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemonės (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemonės), išskyrus specialiąsias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

176.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

176.10. keisti vandens telkinių hidrologinį, terminį ir cheminį režimą (išskyrus atvejus, kai pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai numatyti gamtotvarkos planuose), sausinti žemę (išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą), ją kalkinti;

176.11. naudoti trąšas ir pesticidus;

176.12. važiuoti per brastas;

176.13. introdukuoti žuvų ir kitų hidrobiontų, augalų rūšis;

176.14. vykdyti verslinę žvejybą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

177. Ichtiologiniuose draustiniuose esančiose upėse ir upeliuose bebrų gausa reguliuojama aplinkos ministro 2003 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 265 „Dėl bebrų populiacijos gausos reguliavimo“ (*Žin.*, 2003, Nr. [55-2467](#)) nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLV¹. GENETINIAI DRAUSTINIAI

178¹. Genetiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Genetiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

178¹.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

178¹.2. vykdyti miško kirtimus, neišalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į

Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

178¹.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

178¹.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

178¹.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsiavietes, išskyrus stovyklavietes ir poilsiavietes, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemonės ir kurti laužus ne tam skirtose vietose;

178¹.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklis, informacinius stendus, savavališkai keisti jų vietą;

178¹.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

178¹.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemonės (įskaitant dviratus, triratus ir keturrates savaeigės transporto priemonės), išskyrus specialiąsias transporto priemonės, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

178¹.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

178¹.10. naikinti ir žaloti augalus, priskiriamus tikslinėms augalų rūšims (augalų rūšys, dėl kurių genetinės įvairovės palaikymo ir išsaugojimo įsteigtas draustinis) ar palydovinėms augalų rūšims (augalų rūšys, kurios medyje padeda geriausiems medžiams augti, valytis šakas, formuoti stiebus ir lajas, atlieka dirvų apsaugos ir gerinimo funkcijas);

178¹.11. introdukuoti augalų rūšis ir sodinti mišką, kur jis iki tol neaugo;

178¹.12. atkurti medyną sodinamąja medžiaga, išauginta ne iš tame pačiame draustinyje surinktų sėklų;

178¹.13. kirsti sveikus medžius ir krūmus, jeigu jie nekenkia tikslinėms augalų rūšims;

178¹.14. kirsti miške tikslines augalų rūšis pridengiančius medžius, pridengiantį pomiškį ir traką, kai be jų priedangos tikslinės augalų rūšys neišsilaiko, niokoti miško paklotę;

178¹.15. ardyti natūralią dirvožemio dangą, miško paklotę ir žolinę dangą (išskyrus atvejus, kai skatinamas augalų, priskiriamų tikslinėms augalų rūšims, žėlimas);

178¹.16. sausinti žemę (išskyrus esamų melioracijos sistemų priežiūrą, remontą ir rekonstravimą), ją užtvindyti, tręšti ir naudoti cheminius preparatus, išskyrus tuos, kurie naudojami kovai su ligomis ir kenkėjais;

178¹.17. važinėti motorinėmis transporto priemonėmis (išskyrus atvejus, kai reikia išvežti nukirstus medžius, nušienautą žolę, vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę ir saugomų teritorijų kontrolę);

178¹.18. įrengti proskynas ir valksmas, išskyrus nustatytas kirtimų projektuose.

Papildyta skyriumi:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLV². TALASOLOGINIAI DRAUSTINIAI

178². Talasologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Talasologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

178².1. statyti statinius, nesusijusius su krantotvarkos priemonių įgyvendinimu;

178².2. tvarkyti jūros dugną, transformuoti saugomų augalų ir gyvūnų rūšių ir natūralias buveines, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų šių buveinių būklę;

178².3. išleisti nuotekas;

- 178².4. medžioti vandens ir pelkių paukščius;
 178².5. statyti 55 milimetrų ir didesnio aktyumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16 d. iki balandžio 15 d. tokiam gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 metrų;
 178².6. vilkti inkarus, grandines, atlikti kitus jūros dugną ardančius veiksmus;
 178².7. rinkti moliuskus ir jūros dumbliaus.

Papildyta skyriumi:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLV. BOTANINIAI ZOOLOGINIAI DRAUSTINIAI

178. Botaniniuose zoologiniuose draustiniuose draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje. Botaniniuose zoologiniuose draustiniuose taip pat draudžiama:

178.1. vykdyti pagrindinius plynus kirtimus sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, yra į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų, grybų augaviečių arba gyvūnų radaviečių (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

178.2. vykdyti miško kirtimus neįšalus gruntui, sklypuose arba jų dalyse, kur auga saugomos augalų bendrijos, griežtai saugomos EB svarbos augalų rūšys, griežtai saugomos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos grybų ir augalų rūšys (išskyrus stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius);

178.3. kurti ir plėsti sodų bendrijas, specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus tokio pobūdžio ūkius;

178.4. įrengti atliekų saugojimo aikšteles, jų surinkimo punktus ir sąvartynus;

178.5. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir/ar specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir dviračių turizmo trasų, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laukus ne tam skirtose vietose;

178.6. naikinti ar žaloti saugomų teritorijų riboženklus, informacinius standus, savavališkai keisti jų vietą;

178.7. statyti, laikyti ir naudoti vagonėlius ir kilnojamuosius objektus/įrenginius: namelius, kontenerius, nebenaudojamas transporto priemones, sandėliukus, garažus, bitininkų/sodininkų vagonėlius/namelius (išskyrus atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose, ir teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu naudojamus laikinus statinius, objektus ir įrenginius);

178.8. ne keliuose važinėti, statyti ar kitaip eksploatuoti motorines transporto priemones (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

178.9. tvarkyti, naudoti ir atkurti miškus draustiniuose ne pagal miškotvarkos projektus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka;

178.10. kultūrinti natūralias pievas ir ganyklas, kalkinti, keisti jas į kitas žemės naudmenas;

178.11. apsodinti miško laukymes ir aikštes, natūralias pievas ir ganyklas mišku;

178.12. rinkti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų, taip pat draustinyje saugomų rūšių augalus ir grybus kitais tikslais ir sąlygomis, negu yra numatyta Laukinių augalų ir grybų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams, botaninių ir mikologinių kolekcijų sudarymo ar pildymo tvarkoje, patvirtintoje aplinkos ministro 2000 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 139;

178.13. naudoti trąšas ir pesticidus, išskyrus dirbamoje žemėje;

178.14. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

178.15. vykdyti verslinę žvejybą;

178.16. veisti šiuose draustiniuose nesančių rūšių gyvūnus ir augalus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

179. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

180. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

181. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

182. *Neteko galios nuo 2008-04-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [319](#), 2008-04-02, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

XLVI. REZERVATŲ APSAUGOS ZONOS

183. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudmenų, esančių rezervatų apsaugos zonose, sudėtis keičiama tik pagal projektus, suderintus su Aplinkos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

184. Miškai, esantys rezervatų apsaugos zonose, tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektus, suderintus su Aplinkos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA000001031

185. Rezervatų apsaugos zonose draudžiama:

185.1. įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus;

185.2. keisti hidrologinį režimą;

185.3. naudoti trąšas ir pesticidus ne žemės ūkio naudmenose, sandėliuoti gamybos ir buities atliekas bei teršti aplinką;

185.4. vykdyti pagrindinio naudojimo plynus kirtimus 300 metrų pločio juostoje aplink gamtinį rezervatą, išskyrus atkuriamuosius kirtimus blogos būklės medynuose, sakinti mišką;

185.5. medžioti žvėris, išskyrus kanopinius;

185.6. steigti nuolatinės poilsio vietas;

185.7. statyti bei rekonstruoti statinius arba įrenginius, tiesti arba rekonstruoti kelius, vamzdynus, elektros tiekimo ir ryšių linijas, įrengti poilsio bei transporto aikšteles, nesuderinus šių darbų su rezervato administracija.

XLVII. GAMTOS PAMINKLŲ APSAUGOS ZONOS

186. Gamtos paminklai ir jų apsaugos zonos tvarkomi tik pagal nustatytą tvarką Aplinkos ministerijos išduotas sąlygas ar suderintus projektus. Apie gamtos paminklus, jeigu nėra patvirtinto apsaugos zonos projekto, nustatomos tokio pločio apsaugos zonos:

Gamtos paminklo pavadinimas	Atstumas (metrais)	Taškas, nuo kurio matuojamas atstumas
Reljefo formos (kalvos, daubos, ozai, kopos, griovos, karstinės įgriuvos)	25	papėdė (apie teigiamas reljefo formas), šlaito viršutinė briauna (apie neigiamas reljefo formas)

Atodangos, olos, uolos	25	viršutinė šlaito briauna
Akmenys	5	statmena akmens projekcija į žemės paviršių
Šaltiniai, ežerėliai	25	pakraštys
Medžiai	pagal lajos plotį, bet ne mažiau kaip 5	medžio kamieno pagrindas

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

187. Gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiama:

187.1. naikinti, žaloti ir keisti reljefą;

187.2. arti žemę;

187.3. statyti statinius ir įrenginius, nesusijusius su gamtos paminklų eksponavimu ar tvarkymu.

188. Žemės, esančios gamtos paminklų apsaugos zonose, savininkai ir naudotojai negali trukdyti lankyti saugomų objektų.

XLVIII. ŠILUMOS IR KARŠTO VANDENS TIEKIMO TINKLŲ APSAUGOS ZONOS

189. Prie šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų priskiriami: antžeminiai šilumos tiekimo vamzdynai, požeminės šilumos bei karšto vandens tiekimo trasos, šiluminės kameros, sklendžių aptarnavimo paviljonai, drenažo šuliniai, termofikacinio vandens bei drenažo siurblynės, šalia šilumos tiekimo trasų pakloti drenažo vamzdžiai, telesignalizacijos kabeliai ir kiti statiniai, skirti nurodytiesiems tinklams aptarnauti.

190. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zona yra žemės juosta, kurios plotis po 5 metrus nuo kanalo (vamzdyno) kraštų, kameros išorinės sienos.

191. Žemės valdų savininkai, naudotojai, numatantys šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonoje statyti arba griauti įvairius statinius, įrenginius, požeminius tinklus, kloti kelių dangą arba dirbti kitus darbus, privalo nustatytąją tvarka gauti leidimą atlikti žemės darbus, taip pat šilumos ir karšto vandens tinklus eksploatuojančios įmonės raštišką sutikimą.

192. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus eksploatuojančios įmonės (organizacijos) nustato darbus, atliekamus šių tinklų apsaugos zonoje, taip pat jų atlikimo sąlygas.

193. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonoje draudžiama:

193.1. statyti nuolatinius ir laikinus statinius bei įrenginius;

193.2. užpilti kamerų ir šulinių dangčius kelio dangą arba gruntą;

193.3. įrengti sąvartynus, nuodingųjų atliekų saugojimo aikšteles, pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą, jos produktus;

193.4. daužyti mechanizmais įšalusį gruntą, mėtyti daiktus, sveriančius daugiau kaip 50 kilogramų, dirbti žemės darbus didesniame kaip 0,3 metro gylyje, taip pat lyginti gruntą, pilti rūgštis bei šarmus arčiau kaip už 10 metrų nuo kanalo (vamzdyno) krašto;

193.5. sodinti medžius ir krūmus taip, kad medžio kamienas arba krūmas atsidurtų arčiau kaip 2 metrai nuo tinklų kanalo (vamzdyno) krašto. Likusioje apsaugos zonoje medžius ir krūmus sodinti galima tik gavus įmonės, eksploatuojančios šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus, raštišką sutikimą.

194. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus eksploatuojančioms įmonėms šių tinklų apsaugos zonoje leidžiama:

194.1. aptarnauti ir remontuoti trasas;

194.2. dirbti žemės darbus, jeigu tai būtina aptarnaujant, remontuojant šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus;

194.3. privažiuoti prie šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų trasų bei įrenginių automobiliais ar kita technika.

195. Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklai remontuojami suderinus šį klausimą su žemės savininkais ar naudotojais. Darbai, kuriais siekiama išvengti avarijų arba likviduoti jų padarinius,

gali būti dirbami iš anksto jų nesuderinus su žemės savininkais ar naudotojais, tačiau pranešus jiems apie tai prieš pradėdant darbus.

Žemės savininkas ar naudotojas, pastebėjęs šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų gedimą, turi nedelsdamas apie tai pranešti šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus eksploatuojančiai įmonei (organizacijai).

Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus eksploatuojančios įmonės (organizacijos), atlikusios planinius arba avarinius vamzdyno remonto ar atstatymo darbus, turi atlyginti žemės savininkams arba naudotojams nurodytųjų darbų metu susidariusius nuostolius ir žemės naudmenas šių darbų rajone sutvarkyti taip, kad jos būtų tinkamos toliau naudoti pagal paskirtį.

Žemės savininkai ar naudotojai, sugadinę arba pažeidę šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklus, jų apsaugos nuo korozijos įrengimus, vamzdynų telemechanikos priemones, elektros tiekimo linijas, vamzdyno žymėjimo ženklus bei kitus įrengimus, susijusius su šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklais, privalo atlyginti nuostolius.

XLIX. VANDENTIEKIO, LIETAUS IR FEKALINĖS KANALIZACIJOS TINKLŲ IR ĮRENGINIŲ APSAUGOS ZONOS

196. Prie vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių priskiriami: vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos vamzdynai, kaupimo rezervuarai, sklendžių kameros, persiurbimo stotys, išleistuvai, vandentiekio bokštai, slėginiai rezervuarai, lietaus ir fekalinės kanalizacijos valymo įrenginiai.

197. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami iki 2,5 metro gylyje, yra žemės juosta po 2,5 metro nuo vamzdyno ašies. Vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami giliau kaip 2,5 metro, yra žemės juosta po 5 metrus nuo vamzdynų ašies. Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona yra žemės juosta po 10 metrų nuo vamzdynų ašies. Vandens rezervuarų, skaidrintuvų, kaupiklių apsaugos zonos plotis – po 30 metrų, o vandentiekio bokštų, nuotekų siurblių ir kitų įrenginių – ne mažiau kaip po 10 metrų nuo išorinių sienelių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1122](#), 2012-09-19, *Žin.*, 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22), i. k. 1121100NUTA00001122

198. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonose draudžiama:

198.1. sandėliuoti pašarus, trąšas bei chemines medžiagas;

198.2. įrengti sąvartynus, nuodingųjų atliekų saugojimo aikšteles, pilti chemines medžiagas ir jų tirpalus, naftą ir jos produktus;

198.3. vykdyti grunto sprogdinimo darbus;

198.4. vandens telkiniuose mesti ir vilkti inkarus, grandines, vilkimo lynus ir tralus, gilinti vandens telkinius, kasti bei siurbti jų dugną, cheminėmis medžiagomis naikinti augaliją, nesuderinus šių darbų su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

198.5. įrengti pervažas per vamzdynų trasas, automobilių, traktorių bei kitos technikos aikšteles.

199. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklus ir įrenginius eksploatuojančios įmonės nustato sąlygas, kurių laikantis nurodytųjų tinklų ir įrenginių apsaugos zonose galima atlikti šiuos darbus:

199.1. statyti pastatus ir įrenginius;

199.2. sodinti medžius ir krūmus, nesuderinus to su nurodytuosius tinklus ir įrenginius eksploatuojančiomis įmonėmis;

- 199.3. melioruoti, drėkinti ir sausinti žemę;
- 199.4. kasti ir lyginti gruntą;
- 199.5. vykdyti geologines paieškas, geodezijos bei kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;
- 199.6. atidaryti vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos šulinių bei kitų įrenginių angas, vartus ar duris, atsukti ir užsukti čiaupus, sklendes, išjungti arba įjungti vamzdynų ryšio ar elektros tiekimo įtaisus.
200. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklus ir įrenginius eksploatuojančioms įmonėms (organizacijoms) leidžiama prie šių tinklų ir įrenginių privažiuoti automobiliais ir kita technika, aptarnauti ir remontuoti juos, įspėjus apie tai žemės savininką ar naudotoją.
201. Žemės savininkas ar naudotojas, pastebėjęs vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklo ar įrenginio gedimą, turi nedelsdamas apie tai pranešti vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklus ir įrenginius eksploatuojančiai įmonei (organizacijai) arba miesto (rajono) valdybai, kuri privalo šią avariją tuojau pat likviduoti.
202. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklus ir įrenginius eksploatuojančios įmonės (organizacijos), atlikusios planinius arba avarinius šių tinklų ir įrenginių remonto arba atstatymo darbus, turi atlyginti žemės savininkui ar naudotojui nurodytųjų darbų metu padarytus nuostolius ir žemės naudmenas šių darbų rajone sutvarkyti taip, kad jos būtų tinkamos toliau naudoti pagal paskirtį.

L. KIETŲJŲ BUITINIŲ ATLIEKŲ SĄVARTYNAI IR SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS

203. Įrengti kietųjų buitinių atliekų sąvartynus draudžiama:
- 203.1. visose vandenviečių apsaugos zonose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų ir požeminio vandens telkinių plotuose, aerodromų, magistralinių dujotiekių bei naftotiekių vamzdynų ir jų įrenginių, hidrometeorologijos stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje, šaltiniuose vietose ir pelkėse, rezervatuose, nacionaliniuose bei regioniniuose parkuose, draustiniuose, saugomų kraštovaizdžio objektų (gamtos ir kultūros paminklų) teritorijose bei jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose bei kurortų apsaugos zonose;
- Punkto pakeitimai:*
Nr. [321](#), 2017-04-26, paskelbta TAR 2017-05-03, i. k. 2017-07422
- 203.2. arčiau kaip per 500 metrų nuo gyvenamųjų pastatų;
- 203.3. miškuose ir arčiau kaip per 25 metrus nuo jų.
- Sąvartynai, įrengti arčiau kaip per 100 metrų nuo miško pakraščio, turi būti apsupti ne siauresne kaip 3 metrų pločio mineralizuota žemės juosta;
- 203.4. visų natūralių ir dirbtinių vandens telkinių pakrančių juostose ir apsaugos zonose, kurios nustatomos pagal galiojančius nuostatus;
- 203.5. prie vandens telkinių, arčiau kaip per:
- 500 metrų – nuo ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 100 hektarų, upių, kurių baseino plotas didesnis kaip 100 kv. kilometrų, ruožų;
- 200 metrų – nuo ežerų ir tvenkinių, kurių plotas nuo 0,5 hektaro iki 100 hektarų, natūralių upių, kurių baseino plotas nuo 10 hektarų iki 100 kv. kilometrų;
- 150 metrų – nuo nereguliuotų upelių, kurių plotas mažesnis kaip 10 kv. kilometrų, griovių, taip pat ežerų bei tvenkinių, kurių plotas mažesnis kaip 0,5 hektaro;
- 203.6. potvynio metu užliejamuose plotuose.
204. Kietųjų buitinių atliekų sąvartynų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama:
- 204.1. įrengti vandenvietes;
- 204.2. įrengti magistralinių dujotiekių bei naftotiekių vamzdynus ir jų įrenginius;
- 204.3. žvalgyti mineralinius šaltinius, naudingąsias iškasenas ir požeminio vandens telkinius.

LI. PAVOJINGŲ ATLIEKŲ LAIKINOJO SAUGOJIMO AIKŠTELĖS IR SURINKIMO PUNKTAI BEI JŲ SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS

205. Įrengti pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikšteles draudžiama visose vandenviečių ir mineralinių šaltinių sanitarinėse apsaugos zonose, išžvalgytų naudingųjų iškasenų ir požeminio vandens telkinių plotuose, magistralinių dujotiekių bei naftotiekių vamzdynų ir jų įrenginių, hidrometeorologijos stočių apsaugos zonose, Šiaurės Lietuvos intensyvaus karsto zonoje, šaltiniuotose vietose ir pelkėse, rezervatuose, nacionaliniuose bei regioniniuose parkuose, draustiniuose, saugomų kraštovaizdžio objektų (gamtos ir kultūros paminklų) teritorijose bei jų apsaugos zonose, rekreacinėse teritorijose bei kurortų apsaugos zonose.

206. Nustatomos tokio dydžio pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelių ir surinkimo punktų sanitarinės apsaugos zonos:

	Sanitarinės apsaugos zonos dydis (metrais)	
	pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelių	pavojingų atliekų surinkimo punktų
Gyvenamieji kvartalai, gyvenvietės, sodybos	500	50
Mišakai	100	25
Žemės ūkio naudmenos (ganyklos, dirbama žemė)	100	-
Ruožai upių, kurių baseino plotas didesnis kaip 100 kv. kilometrų	500	200
Natūralios upės, kurių baseino plotas mažesnis kaip 100 kv. kilometrų, ir sureguliuotos upės, kurių baseino plotas didesnis kaip 10 kv. kilometrų	300	100
Sureguliuotos upės, kurių baseino plotas mažesnis kaip 10 kv. kilometrų, ir melioracijos kanalai	200	50
Ežerai ir tvenkiniai, kurių baseino plotas didesnis kaip 100 hektarų	500	200
Ežerai ir tvenkiniai, kurių baseino plotas mažesnis kaip 0,5 hektaro	200	50
Ežerai ir tvenkiniai, kurių baseino plotas nuo 0,5 hektaro iki 100 hektarų	300	100

207. Pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštelių sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama:

207.1. įrengti vandenvietes;

207.2. įrengti magistralinių dujotiekių bei naftotiekių vamzdynus ir jų įrenginius;

207.3. žvalgyti mineralinius šaltinius, naudingąsias iškasenas ir požeminio vandens telkinius.

LII. DIRVOŽEMIO APSAUGA

208. Atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį.

LIII. VALSTYBINIŲ (NACIONALINIŲ IR REGIONINIŲ) PARKŲ APSAUGOS ZONOS

209. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės naudmenų, esančių valstybinių parkų apsaugos zonose, sudėtis keičiama tik pagal projektus, suderintus su Aplinkos ministerija ir parko administracija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

210. Valstybinių parkų apsaugos zonose draudžiama statyti statinius, jeigu tai pažeidžia reljefo raiškumą, didina parko teritorijos vizualinę taršą.

211. Valstybinių parkų apsaugos zonose taip pat draudžiama statyti bei rekonstruoti statinius arba įrenginius, tiesti arba rekonstruoti kelius, vamzdynus, elektros ir ryšių linijas, įrengti poilsio bei transporto aikšteles, nesuderinus šių darbų su Aplinkos ministerija ir parko administracija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1031](#), 2007-09-26, *Žin.*, 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

LIV. VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ VEIKIMO IR APSAUGOS ZONOS

212. Prie valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių priskiriama:

212.1. pasienio juosta;

212.2. valstybės sienos ženklas;

212.3. keliai ir takai, kurių reikia valstybės sienai saugoti;

212.4. kontrolinė pėdsakų juosta;

212.5. inžinerinės užtvartos ir įrengimai;

212.6. signalizacinės apsaugos sistemos ir kompleksai;

212.7. techniniai stebėjimo postai;

212.8. pasienio kontrolės punktai;

212.9. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) padalinių dislokacijos vieta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

213. Pasienio juostos veikimo zonos plotis – ne mažiau kaip 5 metrai (atsižvelgiant į kraštovaizdžio ypatumus). Šioje zonoje draudžiama bet kokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

214. Valstybės sienos ženklams yra nustatomos skirtingo ilgio veikimo zonos. Atstumas tarp dviejų ženklų, pastatytų sienos linijoje arba kitur, turi būti toks, kad bet kuriame atkarpos taške būtų matyti abu gretimi ženklai.

Valstybės sienos ženklo veikimo zonoje draudžiami statybos, mechanizuoti žemės kasybos bei žemės ūkio darbai, nesuderinti su Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

Pastatyto valstybės sienos ženklo apsaugos zona yra 2,5 metro spindulio. Šioje zonoje draudžiama bet kokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

215. Prie pasienio juostos gali būti įrengiami pasienio keliai ir takai, kurių reikia valstybės sienai saugoti. Keliais ir takais naudojasi tik pasienio Valstybės sienos apsaugos tarnybos, saugantys valstybės sieną. Kitokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga, draudžiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, *Žin.*, 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

216. Prie pasienio juostos ar kelių bei takų, kurių reikia valstybės sienai saugoti, gali būti įrengiama viena arba dvi kontrolinės pėdsakų juostos. Juostos veikimo zona – 10–15 metrų. Kontrolinė pėdsakų juosta skirta valstybės sienos pažeidėjų pėdsakams fiksuoti, joje draudžiama bet kokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga.

217. Prie kontrolinės pėdsakų juostos gali būti įrengtos inžinerinės užtvartos, kurių veikimo zona – 5-20 metrų. Šioje zonoje draudžiama bet kokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga.

218. Signalizacinėms apsaugos sistemoms ir kompleksams nustatomos skirtingo ilgio veikimo zonos, atsižvelgiant į saugomos valstybės sienos reljefą, vietovę, naudojamų techninių priemonių charakteristiką.

219. Atsižvelgiant į stebimo valstybės sienos ruožo reljefą, vietovę, naudojamų techninių priemonių charakteristiką, techniniams stebėjimo postams nustatomos skirtingo ilgio veikimo zonos, užtikrinančios valstybės sienos apsaugą.

Techninių stebėjimo postų veikimo zonoje, nesuderinus atitinkamų darbų su Valstybės sienos apsaugos tarnybos departamento padaliniu, draudžiama:

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

219.1. statyti objektus, kurie turėtų įtakos signalizacinių apsaugos sistemų ir kompleksų veikimui, vietovės stebėjimui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

219.2. tiesti ryšių, elektros tiekimo linijas (taip pat aukštos įtampos), įrengti kitus objektus, skleidžiančius radijo ir elektromagnetines bangas;

219.3. statyti objektus, dėl kurių veiklos blogėja matomumas posto veikimo zonoje.

220. Pasienio kontrolės punktų veikimo zona yra šių punktų teritorijos riba.

Pasienio kontrolės punktų veikimo zonoje bet kokia veikla, nesujijusi su valstybės sienos apsauga, derinama su Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [627](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

LV. RADIOLOKATORIŲ APSAUGOS ZONOS

221. Nustatomos šios radiolokatorių apsaugos zonos:

221.1. bendroji radiolokatoriaus apsaugos zona – 1,5 kilometro spindulio teritorija nuo karinio ar civilinės aviacijos radiolokatoriaus;

221.2. specialioji radiolokatoriaus apsaugos zona – 15 kilometrų spindulio teritorija nuo karinio radiolokatoriaus.

222. Bendrojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių statyba, rekonstravimas ir įrenginių įrengimas turi būti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka derinami su Civilinės aviacijos administracija (bendrojoje civilinės aviacijos radiolokatoriaus apsaugos zonoje) ar kariuomenės vadu (bendrojoje karinio radiolokatoriaus apsaugos zonoje). Specialiojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 50 metrų ir daugiau, statyba ir rekonstravimas ar įrengimas turi būti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka suderinti su kariuomenės vadu.

Skyriaus pakeitimai:

TAR pastaba. Taikoma tik teritorijų planavimo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūroms, pradedamoms po šio nutarimo įsigaliojimo.

Nr. [627](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

LVI. KRAŠTO APSAUGOS OBJEKTŲ ĮTAKOS ZONOS

223. Be raštiško dalinio vado sutikimo 5 metrų atstumu nuo saugomų krašto apsaugos objektų teritorijų ribos draudžiama bet kokia ūkinė veikla.

LVII. VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO SAUGOMŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ZONA

224. Valstybės saugumo departamento saugomiems objektams nustatoma 200 metrų apsaugos zona.

225. Valstybės saugumo departamento saugomi objektai: Valstybės saugumo departamento ir specialios paskirties įstaigos prie Valstybės saugumo departamento patikėjimo teise arba pagal panaudos sutartį valdomi pastatai su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais.

226. Valstybės saugumo departamento saugomų objektų apsaugos zonoje statyti ar rekonstruoti statinius, keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypų naudojimo būdą (būdus), nustatytą teritorijos naudojimo reglamentą, perleisti ar nuomoti žemės sklypus ir (ar) statinius užsienio valstybių diplomatinėms atstovybėms ar konsulinėms įstaigoms leidžiama tik suderinus su Valstybės saugumo departamentu.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [901](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-08, i. k. 2016-23386

Priedo pakeitimai:

Nr. [1640](#), 1995-12-29, Žin., 1996, Nr. 2-43 (1996-01-10), i. k. 0951100NUTA00001640

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [541](#), 1992-07-14, Žin., 1992, Nr. 26-774 (1992-09-20), i. k. 0921100NUTA00000541

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 papildymo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [940](#), 1993-12-16, Žin., 1993, Nr. 71-1334 (1993-12-22), i. k. 0931100NUTA00000940

Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1640](#), 1995-12-29, Žin., 1996, Nr. 2-43 (1996-01-10), i. k. 0951100NUTA00001640

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [531](#), 1996-05-06, Žin., 1996, Nr. 43-1057 (1996-05-10), i. k. 0961100NUTA00000531

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1135](#), 1996-09-30, Žin., 1996, Nr. 93-2193 (1996-10-04), i. k. 0961100NUTA00001135

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [414](#), 1997-04-28, Žin., 1997, Nr. 38-940 (1997-05-02), i. k. 0971100NUTA00000414

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [345](#), 1998-03-24, Žin., 1998, Nr. 30-798 (1998-03-28), i. k. 0981100NUTA00000345

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1346](#), 1999-12-03, Žin., 1999, Nr. 104-2995 (1999-12-08), i. k. 0991100NUTA00001346

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1036](#), 2002-07-03, Žin., 2002, Nr. 70-2887 (2002-07-10), i. k. 1021100NUTA00001036

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [110](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 11-407 (2003-01-31), i. k. 1031100NUTA00000110

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [539](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 42-1939 (2003-05-01), i. k. 1031100NUTA00000539

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1364](#), 2003-11-04, Žin., 2003, Nr. 105-4709 (2003-11-07), i. k. 1031100NUTA00001364

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [127](#), 2004-02-04, Žin., 2004, Nr. 21-642 (2004-02-07), i. k. 1041100NUTA00000127

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1070](#), 2004-08-26, Žin., 2004, Nr. 133-4799 (2004-08-30), i. k. 1041100NUTA00001070

Dėl ūkinės veiklos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rezervinėse teritorijose apribojimų

15.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [264](#), 2005-03-14, Žin., 2005, Nr. 35-1140 (2005-03-17), i. k. 1051100NUTA00000264

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" papildymo

16.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1031](#), 2007-09-26, Žin., 2007, Nr. 105-4294 (2007-10-11), i. k. 1071100NUTA00001031

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [207](#), 2008-03-12, Žin., 2008, Nr. 33-1152 (2008-03-20), i. k. 1081100NUTA00000207

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

18.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [319](#), 2008-04-02, Žin., 2008, Nr. 44-1643 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000319

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

19.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1150](#), 2010-08-12, Žin., 2010, Nr. 98-5089 (2010-08-17), i. k. 1101100NUTA00001150

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

20.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [643](#), 2011-06-01, Žin., 2011, Nr. 71-3389 (2011-06-11), i. k. 1111100NUTA00000643

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" papildymo

21.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [823](#), 2011-07-13, Žin., 2011, Nr. 89-4249 (2011-07-16), i. k. 1111100NUTA00000823

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

22.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [574](#), 2012-05-23, Žin., 2012, Nr. 61-3063 (2012-05-30), i. k. 1121100NUTA00000574

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

23.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [627](#), 2012-05-29, Žin., 2012, Nr. 64-3239 (2012-06-07), i. k. 1121100NUTA00000627

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

24.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [809](#), 2012-07-04, Žin., 2012, Nr. 80-4168 (2012-07-10), i. k. 1121100NUTA00000809

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

25.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1122](#), 2012-09-19, Žin., 2012, Nr. 110-5578 (2012-09-22), i. k. 1121100NUTA00001122

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo

26.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [662](#), 2014-07-09, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10179

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

27.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [538](#), 2015-05-27, paskelbta TAR 2015-06-02, i. k. 2015-08600

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

28.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [570](#), 2015-06-09, paskelbta TAR 2015-06-15, i. k. 2015-09262

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

29.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [659](#), 2015-06-26, paskelbta TAR 2015-06-30, i. k. 2015-10426

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

30.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [940](#), 2015-09-02, paskelbta TAR 2015-09-04, i. k. 2015-13538

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

31.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1025](#), 2015-09-23, paskelbta TAR 2015-09-29, i. k. 2015-14360

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

32.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1136](#), 2015-11-04, paskelbta TAR 2015-11-05, i. k. 2015-17683

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

33.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1400](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21120

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

34.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Pranešimas

Nr. [2B-23P](#), 2016-03-18, paskelbta TAR 2016-03-18, i. k. 2016-05410

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“ galiojimo sustabdymo

35.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [901](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-08, i. k. 2016-23386

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

36.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [321](#), 2017-04-26, paskelbta TAR 2017-05-03, i. k. 2017-07422

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo

37.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [438](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-04, i. k. 2016-11120

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1025 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ pakeitimo“ pripažinimo netekusiu galios

38.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Nutartis

Nr. [2017-06-22 Nr. CB-6230-2-68-3-18845-2014-2](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-07-03, i. k. 2017-11335

Nuasmeninta nutartis 2017-06-22 Nr. CB-6230-2-68-3-18845-2014-2